

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKKAKA

— Bayramı kimlerle geçirdin?..
— Kurbanlarım!..

Büyük acımız

Büyük bir acı duyduk milletçe büyük acı,
Ahirete yolladık Yusuf Ziya Ortaç'ı.

AKBABA bir okuldu o bu okulda müdür,
Hakikat kürsüsünde cınlardı sesi hep gür.

Herkes takdir ederdi üstadın değerini,
Şimdi kim dolduracak bomboş kalan yerini?

Ne kimseyi incitti, ne kimseye yakardı,
Bir hürriyet kaynağı edâsiyle akardı.

Yarım asırdan fazla çalıştı kalemikle,
Çırpındı vatandaşın derdiyle, elemikle.

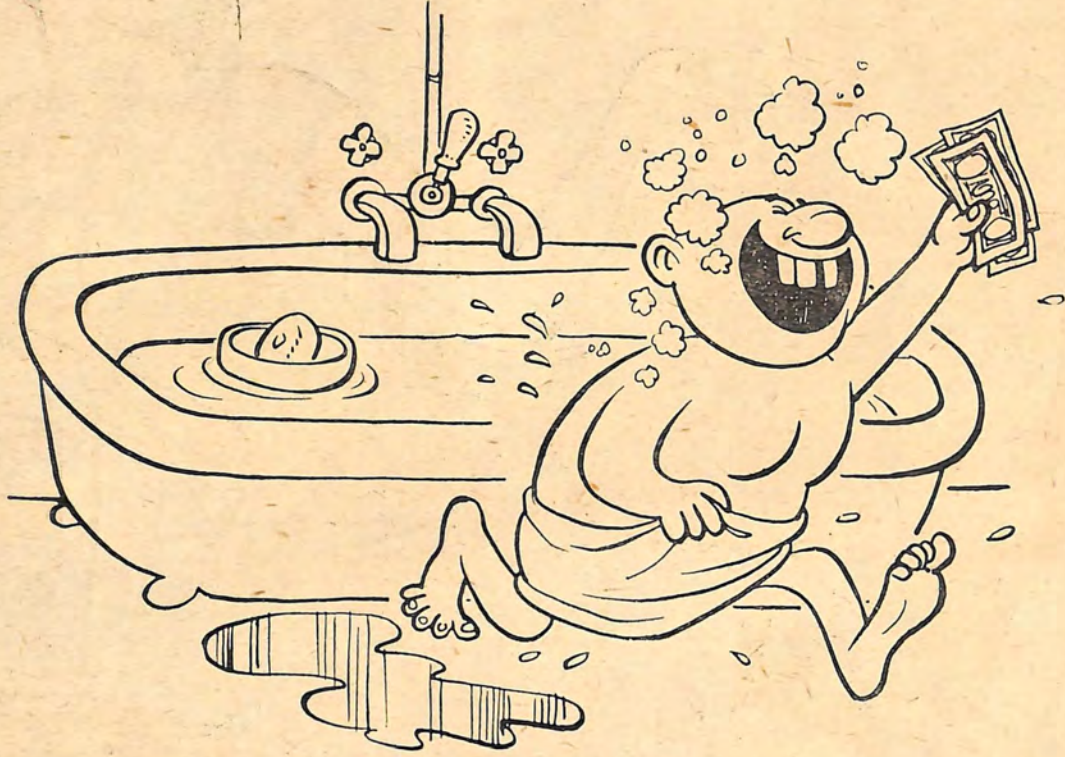
Onda billûrlaşmıştı ârı dil, samimiyet,
İnancını bozmadı ne iltifat, ne mihnet.

Ergin; nöbeti almak görevi sana düştü,
Baban senin şahsında bir yeterlik görmüştü.

Tanrı, hizmeti için cennette mekân versin,
Hepimize tahammül, sabriçin imkân versin!...

Salâhattin KUTLU

Sizin de bugün yapacağınız ilk iş
Türkiye İŞ Bankasında hesap açtırmak olacaktır...

1967 yılında:

15 MİLYON

130 APARTMAN DAİRESİ

5 ADET	100.000 LİRA
200 ADET	10.000 LİRA
400 ADET	5.000 LİRA
1000 ADET	1.000 LİRA

ayrıca
30 000 ADET
para ikramiyesi

Bu yıl dağıtılacak cem'an
15 MİLYON liralık ikramiyelerin
ilk çekilişine katılabilmek için
en geç 7 Nisan akşamına kadar
tasarruflarınızı Türkiye İŞ Bankasına yatırınız.
Çok yakınıza gelen bu fırsatı kaçırmayınız.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paramızın... istikbalinizin emniyetidir

Yeni Ajans : 1520 - 45

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 12 Sayı: 14 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 29 Mart 1967

Yusuf Ziya Ortaç

O, BİR sanat üstadı, bir kalb adamıydı. Kalem ve kâğıdı dimağının tam emrine sokmuştu. Fikirleri, harble yenmeye hlc kalkışmadı. Üslûbu, birer mantık tokmağı değil, gözlerden kulağa giren tath bir musiki idi.

Fikrinizi kabul etmediği veya ortamı zulüm ağırlığı altında öyle görüldüğü vakitlerde bile sesinde, üslûbunda hoyratlık değil hırçılığın bile eseri yoktur. Yazılarında, dudaklarında müsamahanın tebessümü hiç eksik olmadı. Türkçemiz, onun ağızda ve kaleminde ne kadar güzelleşir, ne kadar daha soylaşır.

Flaubert için kelimeleri, alından düşen büyük ter damlalarının eseridir derler. Yusuf Ziya'nın kelimeleri, cümleleri yorgunluğun terlerinden değil, dimağı kadar kalbinden tertemiz coşar, akarlardı. Flaubert'in eserleri, kuyumcu zahmeti ile ortaya konmuş, çok güzel işlenmiş fakat cansız mermerlerdir. Yusuf Ziya dokunduğu hâdiselere, ölmüş kişilere, ayrıca can da vermiştir.

Ne kadar çalışkandı. Sabah dokuzbuçukta bürosunda işinin başında idi. Tath sohbetlerimizden birisinde, «Artık biraz dinlenseniz» demiştim. O, yüzüme bakarak «Akbaba'dan ayrıldığım gün artık ben yokum» dedi. Ödevine, dergisine böyle bir aşkla bağlıydı.

Akbaba'nın bir ödevi de, toplum idaresinin aksaklıklarını göstermek, yöneticilerinin zaaflarını belirtmek, okuyucularını güldürmektir. Yusuf Ziya'mn tenkitleri ve ince istihzalarının arkasında bile zaptedemediği bir şef-

kat duyulurdu. O, bilgisi, sanatı ile bir mizah dergisini, sayılan, çekinilen bir uyar-macı yapmıştı.

Dünyada her şey bir rüzgârdır. İmparatorlar, kralar, prensler, iktidarlar, spekülâtörler, sömürücüler gelir geçer. Yalnız fikir ve sanat eserleri zeval bulmaz. Bir de kalb ve sevgi adamları ölmez.

Takdir, hattâ hürmet edilen birçok insanlar kendilerini bir türlü sevdiremezler. Çünkü başkalarına sevgileri yoktur. Onlar için insanlar, kendi hırs ve istihalarına âlet olabildikleri müddetçe bir kıymet taşırlar.

19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış Rus düşünürlerinden Vlademir Solowieff,

şimdi ismini hatırlayamadığım bir kitabında: «İnsanlığın hakikî mutlu devri, insan sevgisindeki enerji kudretinin bütün verimi ile kullanılmasında başlayacaktır. Halbuki bu kudret hakkındaki bugünkü fikirler, mağara adamlarının insan zekâsının yaratıcılığına ait bilgileri aşmamaktadır.» diyor.

Yusuf Ziya, işte o mutlu devrin adamıydı. Yeni bir istidat bulmak, onun gelişme imkânlarına yardım etmek kendisini mesut ederdi. Aziz Nesin'in yazılarına, yarattığı kahramanlarına duyduğumuz hayranlığı ne zevkle paylaşırdı. Son günlerinde telefonu açarak «Yeni bir istidat buldum» diyen sesi ölümlenmeyecek bir aşk ve şevk

ile doluydu. Ne yazık ki bahsettiği bahtiyarlığa namzet zatın ismini hatırlayamıyorum.

Akbaba'nın 8 Mart 1967 tarihli nüshasında sosyal hücremizi değiştiren, kökten reformcu, devrimci Mahmut Esat Bozkurt'u anlatmış, onu her yönü ile bir sahifede mucizeli kalemi ile diriltmişti.

Yazısını, «Biz toprağa bir yanardağ gömdük» diye bitiriyordu. O, hakikaten inkılâp tarihimize bir yanardağdı.

Yusuf Ziya ile de türkçenin bir Himalâya'sını gömdük. O da edebiyat tarihimize, türkçemizde hiç sönmeyecek bir ışık kalacaktır. Okuyucularının, yakından kendisini tanıyanların içten sevgileri ile onun da kabrinde:

«Her seher bir gül açacak,
bir bülbül ötecektir.»

Cemal Hüsnü TARAY

Teşekkürler ederiz

Akbaba dergimizin kurucusu ve başyazarımız Yusuf Ziya Ortaç'ın bir kalb krizi neticesi ebediyete üfülü ile duyduğumuz sonsuz acıyı bizim kadar paylaştığını, telefon, telegraf, mektup ve idarehanemize bizzat teşrifleri ile ifade eden pek aziz ve değerli okuyucularımızın nazik, sıcak ve yakın ilgilerine bütün kalbimizle teşekkürler eder, kendilerine uzun ömürler dileriz.

AKBABA

Büyük acımız

Büyük bir acı duyduk milletçe büyük acı,
Ahirete yolladık Yusuf Ziya Ortaç'ı.

AKBABA bir okuldu o bu okulda müdür,
Hakikat kürsüsünde çınları sesi hep gür.

Herkes takdir ederdi üstadın değerini,
Şimdi kim dolduracak bomboş kalan yerini?

Ne kimseyi incitti, ne kimseye yakardı,
Bir hürriyet kaynağı edâsiyle akardı.

Yarım asırdan fazla çalıştı kalemiyle,
Çırpındı vatandaşın derdiyle, elemiyle.

Onda billûrlaşmıştı ârı dil, samimiyet,
İnancını bozmadı ne iltifat, ne mihnet.

Ergin; nöbeti almak görevi sana düştü,
Baban senin şahsında bir yeterlik görmüştü.

Tanrı, hizmeti için cennette mekân versin,
Hepimize tahammül, sabrığın imkân versin!...

Salâhattin KUTLU

ihtilâlin dışyüzü

GAZETEVİ katlayıp cebime koyduktan sonra dosdoğru Kahveci Reşo'nun yanına gittim. Köylülerin tümü tarlada oldukları için sinek avlıyordu Reşo'cuk. Peykeye yan gelmiş, duvardaki çiziklerle sayıyordu. Yanına yaklaştım:

— Var mısın lan Reşo, bir ihtilâl yapalım, dedim.

— Yapalım Mâmut âbi, dedi. Ve sırttı.

— Ne sırtıyorsun lan öyle avans görmüş memurlar gibi, sana ciddi bir işten bahsediyorum.

— Biliyom âbi, ciddi olmya ciddi amma, biz kim, ihtilâl kim... Hem sona asarlar adamı, nah böylele...

Boynunu büktü, dilini sarkıttı...

— Sâhi asarlar mı?

— Asarlar ya...

— Asmazlar. Verirler iki sene, yatar çıkarız. Zaten burda da yatıyor-sun. Ne farkın var hapstekinden? Sineman yok, tiyatron yok, paran yok, pulun yok...

— Çocuklar var Mâmut âbi, çocuklar.

— İyi lan işte, esas biz onlar için yapacağız ihtilâl!

— Onlar için mi?

— Ne zannettin ya?

— Kârımız ne olacak bu işten?

— Kâr büyük bu işte. Sen hiçbir işe karışma, her şeyi ben ayarlarım...

— Ulan Mâmut âbi, ne kârı olur bunun? Olsa olsa çocuk krezi olur, hepsi o kadar!

— Sen var mısın, yok musun, onu söyle.. Bak, seni severim de ondan yanına geldim. Yoksa kimin yanına gitsem, bu kârlı iş kabul ederdi!

— Vallaha bilmem ki...

— Ya evet, ya hayır, gidiyorum Celep Hasan'ın yanına.

Kahveci Reşo, saçını kaşdı, başını kaşdı, gerisini kaşdı:

— Eh, madem isdiyon, yapak, dedim.

— Tamaam!... Şimdi sen'le ben var ya, ihtilâl komitesi-yiz!

— O da ne demek?

— Yâni ihtilâlin elebaşları.

— Ossun!...

— Şimdi seninle oturup, ihtilâlin planlarını hazırlayalım!

— Ulan Mâmut âbi, oldu olacak önce şu gayfeci Mesdan'a temiz bi dayak çekelim. Pezemek, benim çay için sırf boya dıymuş...

— İhtilâlciler öyle ufak tefek işlerle uğraşmaz. Biz hükümetle uğraşacağız!

— Hükümetle mi? De gidi anasını, Savanlı köyünün güccücük gayfecisi Kel Reşo, hükümetten uğraşsın ha!... Ya bir de hükümet biz-nen uğraşırsa?

— Cayıyor musun?

— Yok canım, sen dedin ya kârlı iş... Pekiyi, n'apacaz şimdi? Gidip valiyi mi teslim alacağız?

— Muhtar...

— Mikdarı mı?... Alalım ulan. Zaten deli herüfün biri. Hem tutmuş bu sene bana ne gadar salma salmış bir milyon mu, otuz banganot.

— Sonra ihtiyar heyetin!...

— Kemçik lrecep de dahil mi bu işin içine?

— He ya...

— Eh işde, şıncık belledim o lrecebin anasını. Benim bahçeye lnek sokmak neymiş görsün. Yahu Mâmut âbi, eşşeğin büyüğünü ahırda unuttuk be biz. Hanl radiyo, hanl top tüfenk?

— Radyoyu boşver, minare bu işi görür. Top tüfeğe gelince, senin av tüfeğin vardı, değil mi?

— Var, hemi de Belçika...

— Tamaam, benim de var. Şimdi söz ver bakalım!...

— Verek...

Cebimdeki çakıyı çıkardım:

— Koy bakalım ellni şu çakının üstüne.

— Niden?... Elimi mi kesecen?

— Yemin edeceğiz ulan hırpol!

— Ben hep ekmeğe yemin ederim. Dur ekmeğe getiriyim...

Koştı, kurumuş bir somun parçası getirdi. Ellerimiz somunun üstüne koyduktan sonra yemine başladık.

— Bu muhtar meşruluğunu kaybettin.

— Bu mikdar gaşgolunu kaybetti.

— Köyün ve memleketin selâmeti için...

— Kövün ve melmeketin selâmi için...

— Onu devleceğiz...

— Onu devirecez. Bi güzel de dayak. Annasın baalim, köy butçasından degirmende avrat oynatmak neymiş, görsün düzü!

— Şimdi ihtilâli yapacağımız günü tesbit edelim.

— Şimdi yapak be Mâmut âbi, alıym geliym tufengi!

— Olmaz, bu işlerin içine biraz sır katmak gerek.

— Çömlek sırtı mı?

— Yok canım, ne işi var çömleğin ihtilâlin içinde. Şimdi şu rakamı iyi belle, 333!...

— Aboov, nerden biliyon lan benim mektep numromu?

— O senin mektep numaran değil... İlk üç, üçüncü ay demek, sonraki üç, üçüncü ayın üçü demek, daha sonraki üç de, saat üç demek.

— Vallaha billâha Anşa'nın doğduğu gün. Vay anasını, eyi lan, yaptık getti belle. Niden dersen Anşa çok gudümlü gelmişdi bize. O doğduğunun haftasında sen sağol bizim gaynana mört oldu!

— Şimdi bırak kaynananı. Sen şu 333 ü unutma.

— Unutmam, 333...

Yanından ayrılırken sordu:

— Yahu Mâmut âbi, söyleyiver be, kâr şu işin neresinde?

— Öğrenirsin!...

Üçüncü ayın, üçüncü günü saat ikide Reşo'yu uyandırdım:

— Haydi kalk Reşo, ihtilâl başladı.

— Kim geçti lan başa?

— Ulan hıyar, unuttun mu, bugün 333.

— Vay anasını, ağşamınan hatırlımdaydı, şimdi uyuyagalmış unutmam.

— Hiç uyur mu lan ihtilâlciler?

— N'apıyoz şimdi?

— Gidip muhtar teslim alacağız!

— Alalım lan... Avradını...

— İşin içine kadın karıştırmak yok!

— Alaydık be Mâmut âbi. Geçen gün benim avrada el atmış dere boyunda düzü!

— Bırak şimdi bunları. Tüfeğin yanında mı?

— Hee, doldurdum bile.

Yola çıktık. Reşo:

— Seni gaşgolunu iltirmiş mikdar seni, diyardı muhtar için. Ya degirmende gomuşdur, ya da şehirdeki gıllı Süzan'ın evinde!

— Unutma, işin içinde milletlin, memleketin ve köyün selâmeti var.

— Heç unuttur muyum âbi. Var tabii, cümle köyün selâmi var. Âbi be, camlye çıkıp çığırı mı?

— Neyi?

— İhtilâl ettüğimizi!

— Merak etme, yarın bütün radyolar çağırarak...

— Kel Reşo diyecekler mi?

— Derler tabii.

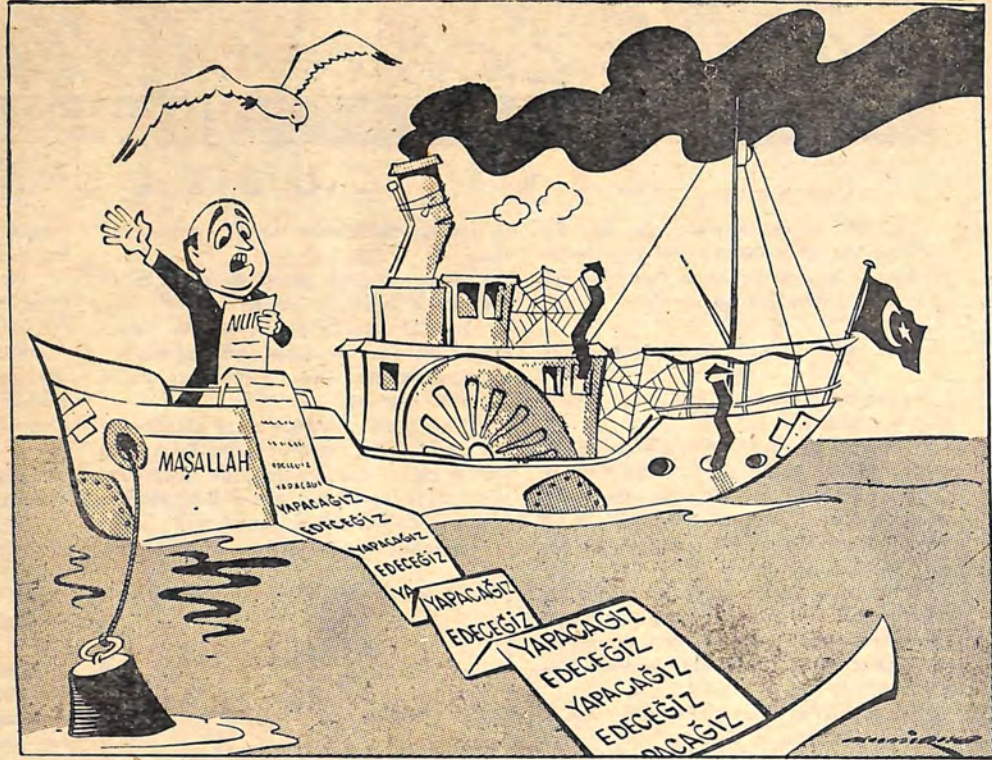
— Yaşadık. Âbi be, bak görüyon, tufengimizi aldık gidiyoz ihtilâl etmeye, bu işin kâr neresinde, söyle sene.

— Öğrenirsin!

Meteorolojinin 30. yılı kutlandı.

Vardık muhtarın evine. Reşo'ya:
— Çal, dedim.
İki dakika sonra muhtar, don gömlek çıktı. Reşo:
— İşde şincik pohu yedlin mıkdar. Yörü baalim, ihtilâl var, dedi.
İhtilâl sözünü duyan, tüfekleri gören muhtarın dili tutulmuştu:
— Durun şalvarımı geyim.
— Yörü!..
Kattık önümüze muhtarı. Ordan geçtik âzadan Bekir'in evine. Kapıyı çaldık çaldık, açmaz. Reşo bağırdı:
— Ulan Bekir emmi aç, tarlaya inek girdi!..
Tarlaya inek girdi sözünü duyan Bekir emmi uça uça geldi:
— Hangi ırzı gırıgın İneğl ula?
— Yörüüü! İhtilâl var ihtilâl!..
— Ne, ihtilâl mi? Rediyo mu dıdı?
— Yörüü, fazla konuşma. Rediyo dıdı ya, beğenmedin mi?
— Ula ben biliyodum zatime. Ağşam rüyamda hep bizim fırkanın yüzbaşısını görmüşüdü. Güneşe güneşe işiyodu..
İçerl bağırdı:
— Gız Fadime, ihtilâl varmış, sarı öküze sahap olun.
Onu da kattık önümüze. İstikamet Kemçik Recep'in evi. Öyle korkaktır ki bu adam, kapıyı çalmamızla gelmesi bir oldu.
— Yörüü baalim Kemçik, benim bahçeye inek sokması neymiş gör. İhtilâl var ihtilâl!..
— İhtilâl mi? Durun bi su dökmeye gidip geliyim.
— Yörü de donuna işe!..
Öbür âzaları da böylece topladık. Reşo, sinirli sinirli konuşuyordu:
— Hadi ulan bu mıkdar gaşgolunu yitirmiş, ya siz? Namıssızlar siz?.. Köyü babanızın malı bellediniz he? Yörüün baalim!
Köy yolunda yürümeğe başladık.
— Nereye gidiyoz Mâmut âbi?
— Allah kerim..
Önümüzde altı tane donlu gömlekli adam, tuttuk yolu gidiyoruz. İşin tuhafı, ihtilâlin bundan bu yanını ben de düşünmemiştim. Bu adamları ne yapacaktık?
— Ula Mâmut âbi, ihtilâl becerdik. Söyle Allahına bu işin kâr neresinde?
— Dur bekle..
— Götürüp değirmene bağliyak mı bunları?
— İyi olur.. Eferin!
Aldık, değirmene gittik. Hepsini bir güzel bağladık. Tam o sırada ka-

Ata sözlerinden: «Lâfla peynir gemisi yürümez!»

pı açıldı, uzatmalı onbaşıyla, beş jandarma eri glrerek:
— Teslim olun, diye bağırdılar. Arkalarında da muhtarın oğlu. Koşmuş bucağa, jandarmaya haber vermiş. Zaten bizim aradığımız da o. Reşo:
— Âbi söyle şunun kârını, herifer bizi götürcekler, dedi.
— Bekle!.. Bekle!
Uzatmalı onbaşı bağırdı:
— Kim o ihtilâl yapanlar?
— Biz, dedim.
— Siz mi?
Adam geldi, yanaklarımızı şöyle bir okşadı. Sonra ellerimizi kelepçelediler. İlçenin yolunu tuttuk. Tabii çalkalanmıştı ortalık. Hapishaneye girerken Reşo:
— Mâmut âbi, artık dama da girdik, söyle yahu şu işin kâr neresinde? dedi.
— Paran var mı?

— Var, on lira gadar..
— Hemen bir liralık kalem, dokuz liralık defter aldr ve başla yazmağa..
— Ne yazacam?
— Ulan hıyar, «İhtilâli Nasıl Yaptık», «İhtilâli Niçin Beceremedik», «Gölgedeki Adam», «Güneşteki Adam», «Masanın Altındaki Adam». Yaz ulan işte, aklına ne gelirse yaz. Araya düğün mânileri, çeşme türküleri de koy..
— N'olacak sonra bunlar?
— Yarın görürsün. Bak kaç gazeteci avans verecek bize!
— Âbi, Kemçik İnceb'in gorkudan nasıl donuna geçirdiğini da yazıyım mı?
— Yaz ulan, ne yazarsan yaz, parral!..
Şimdi mahkememizi bekliyoruz. Ama bir şeye çok içerliyorum: Muhtarla âzalara da ne oluyor ki?... Hepsi kâğıdı kalemi almışlar ele,

yok efendim «İhtilâle Nasıl Katıldım?», yok efendim «İhtilâlin İçyüzü», yok efendim «İhtilâlin Dışyüzü» diye yazıp duruyorlarmış...

Muzaffer İZGÜ

✱

Hem açık bırak...

Küçüçük küçüçük açıklamalar, son günlerde gazetelerimizin sayfalarını benek benek süslemeye başladı: «Falanca menba suyu açık», «Filanca menba suyu açık» gibi.

«Mikroplu» gerekçesiyle Belediye tarafından mühürlenmiş menba sularının açık kalanları; mış bunlar. «Falanca menba suyu açık».

Kuzum, eğer kapalı olsaydı, mikrobi nerden kapacaktı bu sular?

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

ESKİ GÜZELLER

GÜZELİN de eskisi, yenisi olur mu? demeyiniz. Olur. Divan şiirini biraz tadanlar bunu anlamakta gecikmez. Rum sevgilisi- ni överken Nedim, bakınız ne diyor:

Dehen-i tenkine sığmaz, dökülür nokta-i şin!

Biraz açıklayıvereyim benim yarı yaşımdaki okurlarım için:

Efendim, şu şimdiki Alfabe'mizin «Ş» si var ya, paşam derken, yaşa derken kullandığımız Ş.. Bu harfe, eski elifba'da «şin» denirdi. Nasıl Ş'nin S'den farkı altında küçük bir kıvrıntı ise, şin'in de S'nin karşılığı sl'n'den farkı, üstündeki üç nokta idi.

İşte çapkın Nedim: «Küçücük ağzına şin sığmaz, noktaları dökülür» diyor. Rum dilber! «Paşam» diyememiş de «Pasam» dermiş! Demek, ağzın güzeli küçücük olanı imiş eskiden...

Onun içindir ki, sevgili «gonce fem» di Osmanlı edebiyatında: Gonca ağızlı!

E, şimdi öyle mi ya?... Sophia Loren'in, Brigitte Bardot'un dudaklarını bir düşününüz...

Zamane kızıları, ağızlarını modaya uydurmak için, ruju alttan üstten taşıyorlar ayna karşısında...

Vücut çizgileri de ayırdı eskiden: Güzeli- nin omuzları mutlaka yuvarlak! romancının kaleminde, ressamın fırçasında...

Bugün öyle değil, birbirini kesen kırık çizgiler beğendiğimiz... Şu çağdaş güzel Ur-sula'ya dikkatli bakınız: Kuru, uzun çenesi, fır-lak elmacık kemikleri, etsiz yüzü ile kadavradan bir deri farkı vardır.

Dünkü şairin kaleminde güzel gümüş ger-danılıydı: Sim gerden... Fuzûlî'nin sevgilisinde saçlar topukları öper!

Fecr-i âti'nin dünkü şairi Tahsin Nâhit için bile güzel, bir ay parçasıydı.

Bir gece, Ada'da gördüğü güzeli bakınız nasıl övüyor:

Yeldirmenin altında mı, üstünde mi mehtâp!

Bir de günümüzün kızlarını düşününüz: Mehtap olmaktan kurtulmak için, altlarında kızgın yaz kumu, üstlerinde kızgın yaz güne-şli, cızır cızır yanıyorlar plaj fırınlarında!

Atalarımıza göre «Bir dirhem et bin ayp örter» di. Şimdi kadınlarımız için «Bir gram, bin haram!»

Dedelerimizin, babalarımızın dünyasında güzeli ölçüsü kilo idi. Lâdes kemiğine güzel demezdi onlar. Sarıldın mı, biraz kucak, biraz avuç doldurmalı idi kadın!

Sonra, ten beyaz, yanaklar kırmızı olma- lıydı muhakkak. Nedim, şarabı süzüp yanak yapıyor sevgilisine:

Mey süzölmüş şişeden ruhsâr-ı âl olmuş sana!

Çocukluğumun güzellerini hayâl ediyorum: Kaş, göz, biçim, alımlı idiler. Bugünkü- ler gibi çizgi güzel, kılıç güzel değil...

Bir Yapıncak Zeynep tanııştım, dillere destan... Hafif çiller vardı yüzünde, yapıncak üzümlü gibi... Bir altın buğuya sarardı onu...

Bakarken, dudaklarınız ıslanır, yutkunurdu- nuz!

Yüzündeki siyah peçeyi bir sihirli ışıkla aydınlatırdı sanki altın çizgiler...

İstanbul'a indiği günler, kadınlar kama- rasına geçerken, bir dakika nefesleri tutulur- du vapur halkının.. Öyle bir altın salkımdı bu Yapıncak Zeynep!

Gençliğimde tanıdığım sayılı güzellerden biri de Mehrûba hanımefendidir: Falih Rıfkı Atay'ın eşi... Bebek'te, ahşap bir yalıda otu- rurdu o zaman. Henüz çarşaf devrindeydik. Beyaz, sırma işlemeli bir maslah giyer, başın- da, saçlarının pırıltısı ile erimiş ipek bir tül,

Günleri bitti! Ortaç, Birgün'ler- de yaşıyacak...

En büyük acı'yı bile en tatlı dille okuyucularına vermenin büyük us- tası Yusuf Ziya Ortaç'ın iki şiirini sevgili okurlarına sunuyoruz. Onun da «Geçmiş zaman» olan hayatının, gelecekte nasıl devam edeceğini yi- ne onun kaleminden duyacaksınız... Hiç kimse için bitmiyecek birgün- ler boyunca...

Bir gün

Bir gün basacak beni de
Göğsüne bu anne toprak.
Görecekler ellerimi
Bir çıvarda yaprak yaprak...

Sesim, dalda öten bir kuş,
Ruhum, fezâda bir uçuş,
Bütün huzurunu bulmuş,
Bu dünyadan uzak, uzak...

Benden bir zerre her çiçek,
Benim gözlerim şu böcek,
Çiftçiler her yaz biçecek
Saçlarımı orak orak...

Dört mevsimle dolu başım,
Otlar, yapraklar sırdaşım,
Kara toprağı gözyaşım
Sulayacak ırmak ırmak...

Bir gün

Kavuşmak bir gün toprağa,
Bir bahar cümbüşü olmak,
Dört mevsimde ayrı ayrı
Tabiatın düşü olmak...

Bir buluttan düşen yağmur,
Bir yıldızdan damlayan nur,
Bir yeşil yaprakta huzur,
Bir konca gülüşü olmak...

Yazın savrulmak harmanda,
Kışın şahlamak ummanda,
Fecre karşı bir ormanda,
Bir kuşun ötüşü olmak!

sandala biner, kürek çekerti. Kadınlar bile hayran gözlerini alamazlardı ondan!

Yine o soylu aileden üç güzel, Birinci Dünya Savaşı sonrasının üç yıldızı idi: Nilü- fer, Nestren, Gülseren...

Nilüfer, en güzeli idi bunların. Tanrı her şeyi vermişti ona: Boy, renk, ışık... Yıldız'da, Morya era'nın kumar gazinosu açıldığı akşam görmüştüm ilk defa... Altın yıldız işlemeli si- yah bir ipeğe bürünmüştü. Bir büyücü maka- sı, gökyüzünden bir parça kırıp yeryüzüne atmış sanırdınız!

Bir madam Seni vardı, İtalyan Hastahane- si başhekimi doktor Seni'nin karısı... Güzeli değil, âfetti... Yazın Büyükkada'da Yat Klüb'e gelirdi sık sık... Bir gülüşün şimşegi çaktı mı yüzünde, bütün erkekler bahtiyar, bütün kadınlar bedbaht olurdu!

İzzet Melih'in eski eşi, sahne sanatçı- mız Şirin Devrim'in annesi Fahrünnisa da bir zamanın güzellerinden sayılırdı. Ama, ya- nız gözlerindeydi güzellik. Vücut, hallaçtan yeni gelmiş bir şilteydi!

Erenköy'ün ihtiyarları, hâlâ iç çekerek hatırlarlar sanırım: Ferit paşanın kızı Meli- ha hanım, çağının sayılı güzellerindendi. Fe- rit paşayı tanımazsınız belki. Ama, şair Nec- det Rüştü'nün annesi dersem, hepinizin uzun bir «yaaaaa!...» çekeceğini biliyorum.

Abdülhamit, şehzadelerden biri için istet- mişti onu, henüz onbeş, onaltı yaşındayken. Ferit paşa: «Henüz gelin olacak yaşta değıl- dir» deyince, kırk altın maaşla Halep'e sür- gün edilmişti!

Bir de Göztepe güzeli vardı kırk yıl ön- ce: Göztepe cenneti!...

Tıp Fakültesi ensaç profesörü Tevfik Re- cep beyin eşi idi. Açık kumral saçlar, hâre hâre yeşil gözler, bir masal güzeli. Adını bl- len yoktu belki de... Herkes «Göztepe cen- net» diye anardı, cehenneme düşmüş gibi yanarak!

İstanbul'u birbirine katan güzellerden bi- ri de, harb zengini Lütü'nin karısı İslavka idi. Şöhreti öylesine yaygındı ki kadının, komik bir isim takmışlardı adamcağıza: Madam Lüt- fi'nin kocası Lütü bey, derlerdi!

Hani yumurtası bol, kreması bol, hem sa- rışın, hem beyaz, iştah çekici pastalar vardır, öyle bir güzeldi İslavka...

Savaş yıllarında, ona uzaktan aşık olan bir şairimizin şu misraları, Madam Lütü fiçindir:

Yıllardan beridir süren bu kavga,
Uğrunda olsaydı eğer İslavka
O ipek saçının bir teli için!

Duyardı toprağın kalbi heyecan,
Ah edip verirken sevdalıları can
Sen gibi bir dünya güzeli için!

Galiba temelli bir güzellik kolay kolay yı- kılmıyor, sağlam binalar gibi... Şimdi, hayat- ta olan o eski güzellere rastladıkça, içimde iki mısra dile geliyor:

Şûh-i güzeşte var ki nice nev-civan değer,
Geçmiş zaman olur ki hayâli cihan değer!

Pazartesi

Koyun can derdinde

Karadeniz gezisine çıkan C. H. P. ekibinden Kâmurân Evliyaoglu, «Biz, halka ortamın solunu anlatmaya çalışıyoruz» demiş.

Hani, «Koyun can derdinde, kasap mal derdinde» diye bir atasözü vardır. Sayın Evliyaoglu'nunki de ona benziyor. C.H.P.'nin yaptığı, Sağ-Sol kavgası; vatandaşın baktığı, ekmek parası!

Siz hâlâ anlatmaya çalışıyorsunuz ama, vatandaşta dinleyecek hal mi kaldı a iki gözüm!

Salı

Çatıdaki çatlak

Temel Hak ve Hürriyetlerden sonra hükümet, şimdi de Temel Malların fiatlarına el atmış!

Nedense hep böyle oluyor. Çatıdan şikâyetler başladı mı, gelen giden temelimizi kurcalıyor!

Çarşamba

Sakallı bebek

Makarios, «Kıbrıs için Yunanlılar birleşti» buyurmuş.

O tatlı hatırayı büyüklerimiz de anlata anlata bitiremezler. Ağzlarını şapırdatarak derler ki, «Kıbrıs için Yunanlılar önüne çıkanla birleşti, sonunda gördüğünüz gibi kimden olduğu bilinmeyen kara sakallı bir Makarios dünyaya geldi!»

Perşembe

Günün birinde

Zam kuyruğuna fırıncılarımız da girmiş.

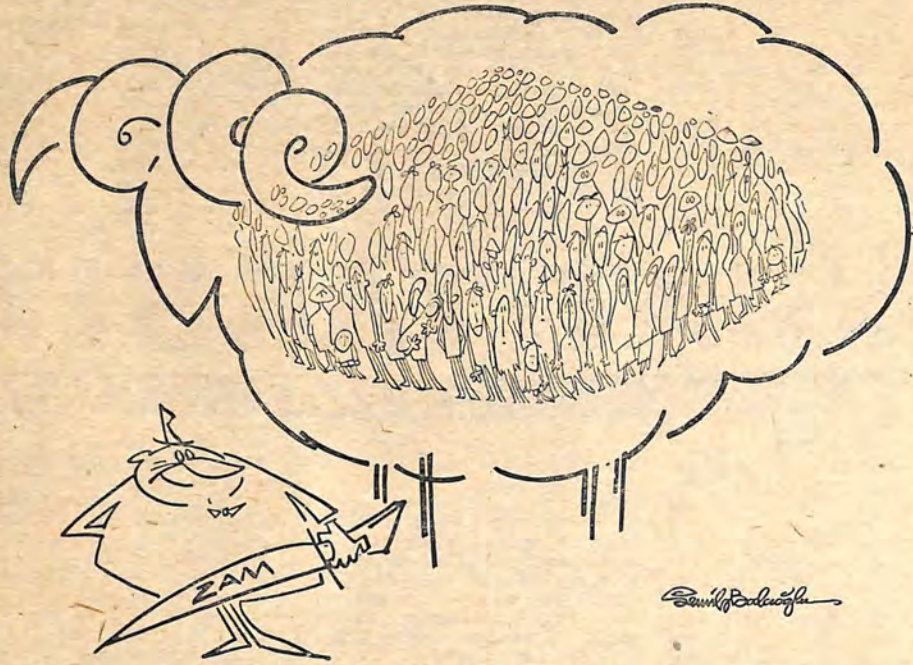
Eh, bir kefe kuyruğa girdiler ya, istediklerini elde etmeleri gün meselesidir artık. Komisyonlar toplanacak, incelemeler yapılacak, ıvırsak da kıvırsak da gramaj düşürmek suretiyle ekmeğe bir miktar zam yapılacak! Sonrası mı?... Eğer böyle giderse fırıncılarımızın gayreti, belediyemizin himmetiyle, geçmişte ekmeğin bir okkasına verdiğimiz parayı, galiba gelecekte sadece bir lokmasına vereceğiz!

Cuma

Millî giriş

«İktidar ile muhalefet sözcüleri, Mecliste birbirine girdi!»

«Tabii senatörlerle A.P. senatörleri birbirlerine girdi!»

Kurban Bayramı hatırası!

«Türk-İş ile DİSK kurucuları birbirlerine girdi!»

Bu da bir başkası: «Erciş'teki iki aşiret birbirlerine girdi!»

Hani bakıyoruz da aklı erenlerimiz, «Millî birlik ve beraberlik ruhu ile çalışmalıyız» diye yırtındıkça, millet birbirine giriyor!

Cumartesi

Kaçıncı baskı

Son günlerde bir baskı konusudur aldı yürüdü!

«Öğretmenlere baskı yapılıyor!»

«Mimarlara baskı yapılıyor!»
«Memurlara baskı yapılıyor!»

İstedığınız kadar uzatabilirsiniz bunu. İktidar baskıda, muhalefet baskıda, kısacası her meslek erbabı kendi deymiyle baskıda...

Pekii, hani gelmesini milletçe beklediğimiz huzur? Bu kadar baskı gürültüsü arasında elbet güme gidiyor bizim huzur faslı da!...

Pazar

Günümüze uygundur

Son zamlardan şaşkına dö-

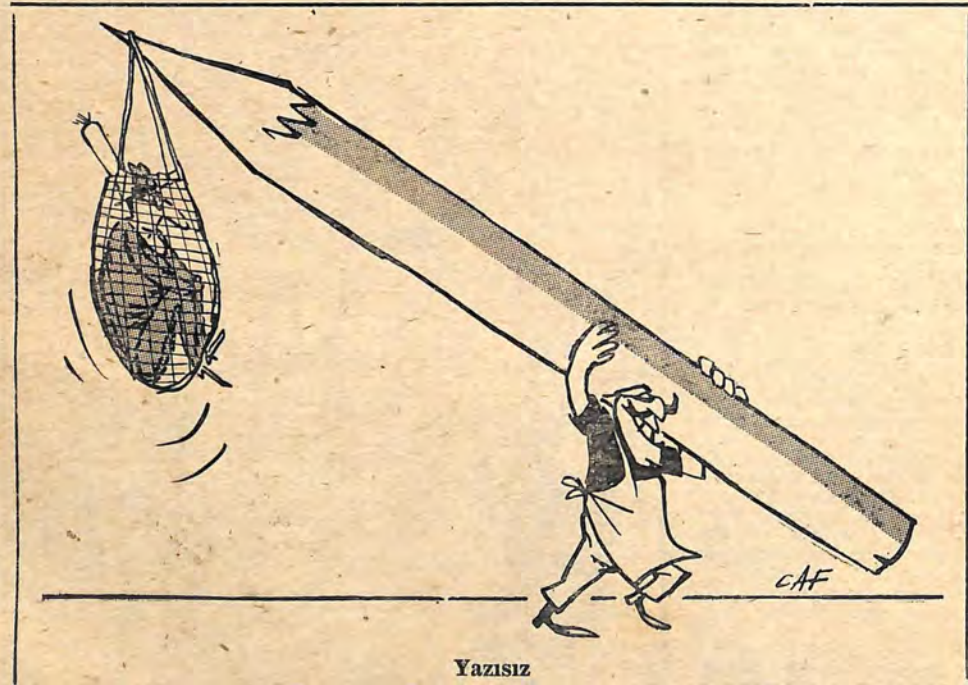
nen bir dargelirli, maaşını alırmaz kendini bir lokantaya atar. Titreyen elleriyle yemek listesine göz gezdirir ki, fiatlar felâket! Başucunda saygıyla eğilen garson da:

— Ne yiyeceksiniz beyim? diye durmadan sormaktadır.

Adamcağız bir susar, beş susar, «Kardeşim birazcık dinlenip gideceğim» demeye de yüzü tutmaz, garson tek-

rar:
— Ne yiyeceksiniz beyim? diye sorunca, dargelirli vatandaş patlar:

— Galiba bütün servetimi!

Yazısız

O NYEDİ yaşındaki bir köylü kı-
zı için yüzbin lira başlık pa-
rası ödeyen Amerika'nın, ge-
lin namzediyle çektiirdiği fotoğrafa
bakan çavuş:

— Eder oğul eder, dedi. Su için-
de yüz de, yüzelli bin de eder! Za-
ten bu devirde elli altmış dönüm
toprağın, beş on baş davarın olaca-
ğına ya şöyle eli yüzü düzgün bi
kızın, ya da senede bi iki kız ço-
cuğu yavrulayacak bir avradın ol-
sun, yeter.

Çevresindekiler:

— Amma yaptın çavuş, dediler.

cek gücümüz yok. Kazık kadar a-
dam oldun, seni everelim gayrı, diye
başının etini yiyor.

Baktım gizlenecek gibi değil. Ba-
bama dedim böyle böyle... Akli yat-
tı. Haftasına varmadan da, kıızı is-
temek için gittik köylerine. Her şey-
de kolay anlaştık. «Bu iş oldu sayı-
lı» diye sevinçten uçuyordum! Ko-
lay anlaştık ya, söz döndü doladı,
başlık parasında tökezlenip kaldı!
Babası:

— Ben kıza bunca emek verdim,
bir gün olsun çalıştırmak için tar-
laya göndermedim, götürü bi fiatla

Adam:

— Onbeş binden metelik inmem!
dediğe babam:

— Dokuz binden fazla vermem, di-
yor. İşine gelirse... Mal senin, para
benim!

Kaldım arada... Kezbandan mı ge-
gersin, babandan mı?... Bizimkiler-
den habersiz, vardım kızın babası-
na. Dedim:

— Ya Kezban olur, ya da öldürü-
rüm kendimi! N'apalım onbeş binse
onbeş bin! Ben kıızı alıyorum!

Sözlerim adamın hoşuna gitti:

Beş yıl sonra ancak ödeyebilirdim
kızın parasını. Yok yok en iyisi bi-
rinci yılın sonunda kazandığım pa-
rayı cebime kor, dönerdim köye...
Doğru Kezban'ın babasına:

— İşte, derdim, pey akçesi... He-

AVRAT TAKSİTİ

VEDAT SAYGEL

Toprağa şimdi ek, baharda çıksın.
Kız çocuğu dediğin öyle midir ya?...
Yıllar yılı bakacaksın, hastalığında
basucunda sabahlayacaksın, ekmek
dedi ekmek, aş dedi aş bulacaksın,
sonunda eline ne geçecek sanki? Sen
yetiştireceksin, elin itleri baştan çı-
karak!

— İşini sıkı tutan, vurgunu vurur
oğul! Kızının başına hiç bi şey de
gelmez! Yolunuz bizim tarafa düşer
de, benim kayınpederim olacak ada-
mı görürseniz, sözüme hak verirsi-
niz. Belki nâminı duymuşsunuzdur.
Bugün kasabamın yarısı onundur.
Tabelası «Mürvet» le başlayan ne ka-
dar iş yeri varsa, o işlettir. «Mür-
vet Hanı» onun, «Mürvet Bakkaliye-
si» onun, «Mürvet Nakliyat Şirketi»
onun, dedim ya, adının başında
«Mürvet» yazısı bulunan her bi şey
onundur.

Bundan onbeş sene kadar önce bi
kız ile, oturdukları kulübe gibi ev-
den başka bi şeyi yoktu! Bizden bi
köy aşağıdaydı köyleri. Kendisini
tanımıyordum ya, övgüsünü çok
duyduğum kıızı, bizim köyde yapı-
lan bi düğünde görmüştüm. O 16,
ben 17 yaşlarındaydım. Harman ye-
rinde, bizim kızların arasındaydı.
Düğün evinin kalabalığından sıkılıp,
dışarı çıkmışlar. Kendimi övmek gi-
bi olmasın, ben de o sıralar, bizim
köyde bi taneydim haaa! Uzatmıya-
lım, gözgöze gelince ikimizi de bi a-
teştir sardı! Bakışlarımı kaçıraca-
ğım, gözlerimi gözlerinden ayıramı-
yorum ki... Büyüledik sanki! Bü-
yüledik de, harman yerinin orta-
sında heykelleşiverdik! Bizim kızlar
dalgaı çıkıp, başladılar kıkır kıkır
gülüşerek bizi yalnız bırakmaya... İ-
çime bi baygınlık çöktü ki, sorma-
yın! Baktım, o da kendini güç tutu-
yor. Nerdeyse sarmaş dolaş olaca-
ğız! Lâf olsun diye adını sordum,
cevap verdi:

— Kezban.

— Kız Kezban, dedim, bana varır
mısın sen?

O güzel yüzü bi kızardı, bi kızar-
dı, yeni açmış güllere döndü!

— Bilmem, dedi, babam verirse
neden varmıyayım?

— Ya vermezse?... Kaçar mısın
bana?

— Cık, dedi. İkimiz de sağ ko-
mazlar sonra! Oysa ben senin ölme-
ni hiç istemiyorum!

Şu lâfa bakın hele kardaşlar... Kı-
zın bana olan sevgisine bi bakın.

— Peki, dedim, diyelim ki seni
babandan istettim, vermedi. Onun
gönllünü yapıp, ağzından, «Verdim
gittim» sözünü alana kadar beni bek-
ler misin?

— Beklerim. Yirmi yıl da, otuz
yıl da geçse, yine beklerim seni!

— Söz mü?...

— Söz!

O sıralar babam da sabah akşam:

— Tarlada adam çalıştırmaya
kalksak, paramız yok. İşleri kendi-
miz görelim desek, üstesinden gele-

hatırınız için size onbeş bine veri-
rim, diye dayattı!

Babam:

— Ağasın, dedi, beysin dedi, sa-
yende şu çocuklar da ev bark ol-
sunlar dedi, onbeş bin gaymeden
bi kuruş bile aşağı indirmedim!

Bizde para nerede?... Tarlayı, da-
varı, altımızdaki iki parça çulu sat-
sak, kızın babasının istediği parayı
gene derametliyemeyiz!

Babam:

— Biz bu işten cayaalım oğul, de-
di. On gayme yömiye ile on ırgat
tutup tarlada üç ay çalıştırsak hem
ona göre mahsul alırız, hem de çok
çok d okuz bin gayime öder, altı bin
de kârlı çıkarız. Oysa herif bacak
kadar kıza onbeş bin istiyor! Bu
kadar pahalı mal mı olur? Maliyeti
ne ki meretin?... Haa, bak dokuz
bine verse alır, tepe tepe on yılda
da sermayesini çıkarırdık.

— Efferim, dedi. Tam bana göre
yiğit bi damatsın.

— Yalnız, dedim, parası için bi-
raz bekleyeceksin. Gurbette, istenen
parayı kazanıp getirene kadar...

— Niğdek, olur, dedi.

— Ben dönmeyen kıızı kimseye
vermiyeceğine söz mü?

— Söz!

Bizim köyün kızlarıyla Kezban'a
iki satır mektup gönderip, düştüm
yola! Gurbete çıkmak kolay ya, iş
bulmak zor! Mevsim, kış. Havalara
soğuk. Üstte yok başta yok, karnımı
doyuracak para yok, sabahçı kahve-
lerinde pinekleyip duruyorum! Ka-
fama Kezban'ın hayâli, önümde ka-
ğıt kalem, boyuna hesap yapıyorum.
O sıralar yapı amelelerinin yömiye-
si, on gayime... Bi iş bulsam, diyo-
rum. Günde iki lirasını yiyip, sekizi-
ni biriktirsem ayda ikiyüz kırk, yıl-
da ikibin sekizyüz seksen lira eder.

Trabzon'da, aleyhte karar veren bir hâkim kıyasıya dövüldü.
— Gazeteler —

— Suçlu, ayağa kalk!

le şimdilik bi nişan takalım da, ge-
risi kolay.

Sarı sağı, kırmızı yanaklı Kez-
ban hayâlimde canlanıp:

— Elbette, diyor, bütün iş bir yü-
zük takmada...

Ben böyle hayâller kurarken kız-
dan mektup gelmez mi? Dünyalar
benim oldu!

— «Seni özledim» diyor Kezban.

«Gurbet illerinde çok kalmam» diyor.
«Üç beş ayda babamın istediği pa-
rayı derametle, hemen köye dön» di-
yor.

Dönmesine döneyim ama, üç beş
ayda onbeş bin lirayı bana kim ve-
rir?

Kız şanslı geldi zaar. Bahara doğ-
ru bu linyit ocağının açılacağını du-
yup, dayandım beyin kapısına... O-
cağı birlikte açtık. İlk günler, beyle
beraber salladık kazmayı. Bey ka-
zandıkça kadro genişledi, kadro ge-
nişledikçe ocak büyüdü, yıl sonunda
bey çarşı içindeki sinemanın teme-
lini atarken ben de senelik kazan-
cımı cebime koydum, beyden izin al-
ıp köyün yolunu tuttum. Doğruca
kızın babasına... Uzatım paraları:

— İşte pey akçesi, dedim. Yüzük-
leri takalım gayrı.

Paraları bir bir saydı:

— Hani üstü?

Üçer bin liralık taksitlerle, borcu-
mu dört beş yılda ödeyebileceğimi
söyledim.

— Valla, dedi, pazarlıkta bu yok-
tu. Beş yılda kız bana kaç patlar
biliyor musun? Her gün üç gayime
yese, yılda bir kendine Amerikan
gömlek, basma entari dikse...

— Aman, dedim, gayrı o kadarı
da sizin bize düğün hediyeniz olsun.

— Yoo, dedi, hediyeyi alış verişe
karıştırma. Günlü gününe hesap tu-
tarım, ne harcamışsam kızın fiatı-
nın üstüne katarım!

Çaresiz kabullendim. Hemen ora-
cıkta bi hesap, bi kitap, kızın yıllık
masrafı bizim getirdiğimiz ikibin se-
kizyüz seksen lirayı götürdüğü gibi,
yüzyetmiş lira da borçlu kaldık!

Kayınpeder olacak adam:

— Hih, dedi, onbeş bin liralık bor-
cun, onbeş bin yüzyetmiş lira oldu.

Bizde hile hurda yok. Gözünle gö-
r-dün işte... Hesap tamam mı?...

— Eh, ne diyek? Tamamdır zaar.

Sırtımı sıvazladı:

— Haydi yolun açık olsun. Bizi
habarsız bırakma...

— Yüzük... diyecek oldum.

— Dur hele, dedi, henüz borcun-
dan bi kuruş ödemediğin gibi, üste-
lik daha da borçlandın. Öde baka-
lım biraz, borcun on binin altına in-
sin...

Ardıma baka baka madene dön-
düm, durumu beye anlatıp yardım
istedim:

— Bu parayı siz ödeyin, kızı alıp döneyim, dedim. Burada ona da bi iş bulur, size olan borcumuzu iki koldan çabucak öderiz.

Meğer onun da durumu kötüymiş. Parası olsa, benim için canı kurbanmış ama, işler birdenbire kesilmiş.

— Seni bile zararına çalıştırıyorum, dedi. Yövmiyelerinin yarısı, benim cebimden gidecek! Ama, sana başka türlü bi kolaylık göstereyim.

Gösterdi Allah razı olsun. Ocaktaki görevimden başka, sinemanın itfaiye neferliği ile yeni açtığı fırının kürekçiliğini verdi:

— Haydi bakalım, senin de işin görülsün, dedi. Bundan sonra ayhın dört yüz elli lira...

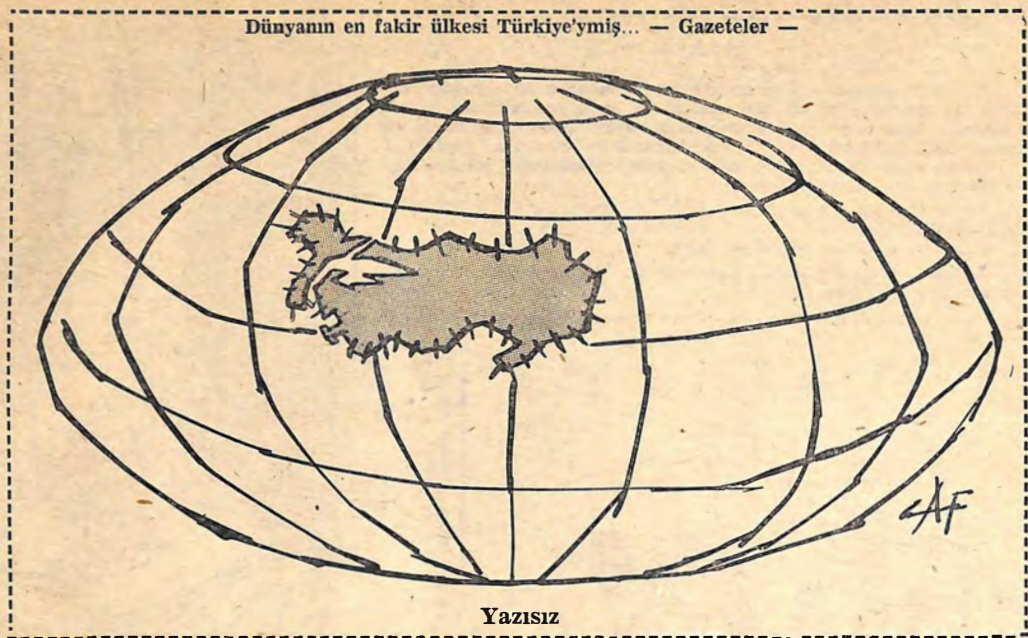
Elini öpüp, başladım işe... Ocaktaki yattığım yer izimin sırasında genişletilip ardiye yapıldığından yatacak yerim de kalmamıştı. Fakat zaten yatıp uyumaya pek vaktim de kalmamıştı. Aklımda fikrimde Kezban'ın sarı saçlı kırmızı yanaklı yüzü, gündüz yerin otuz metre dibindeki madende ver ediyorum kazmayı, akşam sinemadaki görevime koşuyorum. Sinema dağılınca da, fırına kürek sallamaya!...

Bizim beyin şehirlerarası otobüs şirketini kurduğu gün gene yılım dolmuş, cebimde de dört bin sekiz yüz liram olmuştu. Tam köye gitmeye hazırlanıyordum ki, Kezban'dan bi mektup geldi. Ama ne mektup! Ben diyeyim gözyaşı, siz deyin hıçkırık!

— «Parayı tamamla, beni buradan kurtar» diyor. «Beni almak için babamla pazarlığa oturanlardan bıktım» diyor. «Duyduğuma göre daha 27 kişiden pey akçesi almış, parayı ilk tamamlayacak olanla beni evermeyi kafasına takmış» diyor.

Yığılıp kaldım olduğum yerel!.. Gurbette çektiğim sıkıntılara mı yatarsın, Kezban'ı kaçıracığına mı ağlarsın? O sırada karşılaştığım bizim eski muhtar da Kezban'ın yazdıklarını doğrulamaz mı?

— Niyetin ciddi ise elini çabuk tut, diyor, başka bi şey demiyor a-

dam. Ne bizim köyde, ne onların köyünde işe yarar bi delikanlı kalmadı. Pey veren paranın üstünü tamamlamak için gurbete gitti!

Muhtarı savmadan bi mektup da babamdan geldi ki, zehir mi zehir! «Ülen oğlum» diyor babam. «Bu herif kızı piyangoya koyup, işi ticarete döktü. Paranın tamamını ödesen bile sıradakiler bu kızı sana vermez. Sıradakileri atlatsan, herif büyük bi iş adamı oldu, senin gibi meteliksizlere kız vermez. Kasabadaki bütün Mürvet pazarları onun. Bu kızı ya hemen bi yüzük tak, ya da kızdan cayıp, babasındaki paramı kurtarmaya bak!»

Şimdi paramı geri istesem, «Satılan mal geri alınmaz» deyip paramı vermiyecek. Kız istesem, «Parasını

saydın mı ki istiyorsun?» deyip, kız vermiyecek. En iyisi, vakit kaybetmeden öteki alıcılardan önce borcumu ödemektir.

Kezban'a iki satır mektup, babasına da bir yılda biriktirdiğim parayı postalayıp, döndüm işime... «Kavuşmamızı istersen, gözünü dört aç» diye yazdım Kezban'a. «Somunum, azığım, huzurum sensin. Bana sık sık kimin ne kadar borcu kaldığını bi liste yapıp yolla, onlardan geri kalmamak için gerekirse kendime ilâve işler bakayım.»

Onun için bu devirde toprağın, darvarın olacağına ya eli yüzü düzgün bi kızın, ya da senede bi iki kız çocuğu yavrulayacak bi avradın olsun. Yalnız avrat alırken paran peşin olacak haa... Borçla başladın mı,

borçla ölürsün, cenazen de sokaklarda sürüklenir vallaha...

— Eee?... diye sordu çevresindekiler. Sonra n'oldu?

— Hiç, dedi çavuş. Onbeş yılda babası milyoner oldu!

— Peki sizin işiniz?...

— Geçen yaz bi resmini göndermişti Kezban. Bayağı değişmiş hanı...

— Evlendiniz mi?

— Ne gezer kardaş, ne gezer... Bi aksilik çıkmazsa, iki seneye kadar belki... Kıza edilen masraf çıktıktan sonra, babasına daha altı bin lira kadar bi borcum kaldı! Taksitle avrat mı?... Tövbeler tövbesi...

Vedat SAYGEL

Hatıra

Bayan Z., çoktan beri görmediği dul bir arkadaşının ziyaretine gitmişti. Akşam yemeğini birlikte yediler. Bir aralık bayan Z.'nin, yemek masasının öbür ucunda tavandan sarkan naylon ipliğe tutturulmuş bir gazete dikkatini çekti. Ona hayretle bakarak ev sahibesine sordu:

— Bu gazete ne diye öyle asılı duruyor?... Oturduğun yerde kolayca okumak için mi öyle yaptın?

— Hayır onun için değil...

— O halde?...

Bayan Z. derin bir göğüs geçirerek:

— Nasıl anlatayım, dedi. Gazetenin bu şekilde duruşu bana evli imişim hissini veriyor da...

— Dur, dur... Hizmetçiyi kapı dışarı ediyorum!

Yangın

Kaya, bir gece uyurken karısı birdenbire uyardı:

— Ayol kalk...

— Ne var yahu? Ne istiyorsun?...

— Kalk bak canım... Komşuda yangın var!...

— Yangın mı var?...

Kaya, uyku sersemliğiyle yataktan kalktı, gözlerini uğuşturarak, esniyerek odanın dört duvarını eliyle yokladıktan sonra:

— Ne acele ediyorsun yahu, dedi. Yangın var diyorsun ama daha duvarlar buz gibi!...

— Kocan nasıl?

— İyi... Başka erkekler

Kadın ve aşk

Zevk, sevinçten ziyade ıstıraba yakındır!

Gençliğinde elden geldiği kadar çılgınlık yapmaktan korkma, zaman seni nasıl olsa akıllandırır!

Bir kadına karşı en büyük cemile, yanında başka kadınları kötülemektrir!...

Aşk, iki kişinin aynı zamanda okuyabileceği şen bir kitaptır!

Aşk ölmez, alışkanlık halini alır.

Aşk; gelirken olduğu gibi giderken de bizden müsaade istemez.

Tehlike

Gecenin saat ikisi idi. Roman yazarının karısı, kocasının çalışma odasına girdi:

— Bırak şu yazıyı kocacığım, haydi elektriği söndür de uyu artık...

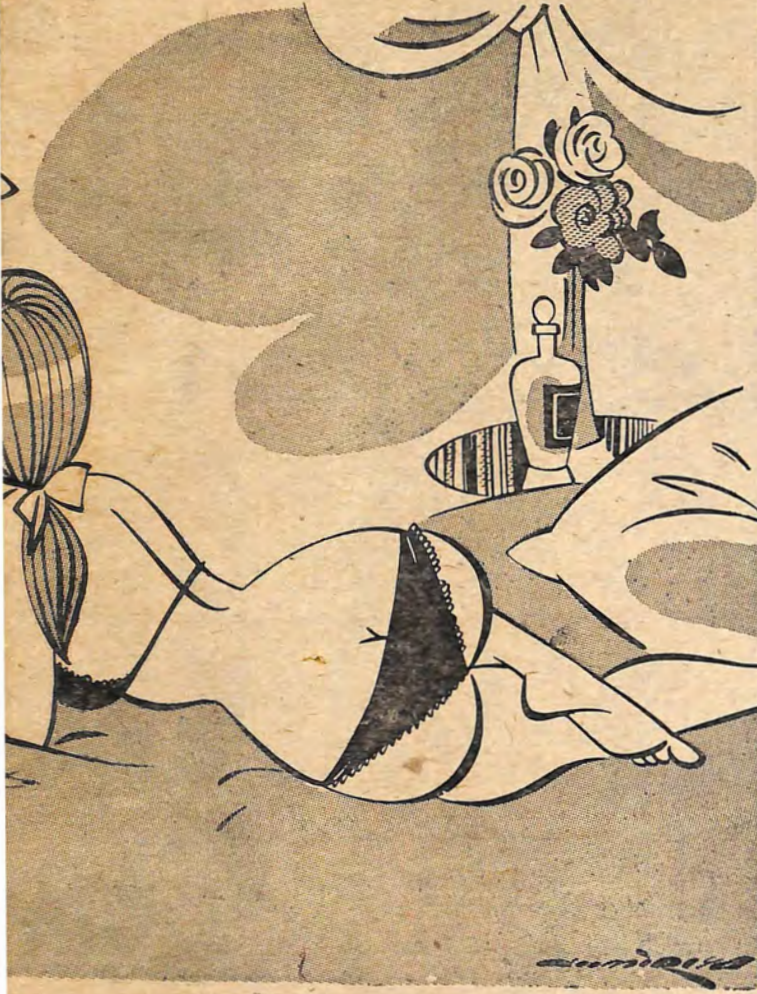
Romancı birdenbire parladı:

— Uyu.. Uyu!... demek kolay!.. Romanımın kahramanı olan kız düzenbaz bir çapkının evinde, yavaş yavaş, herif herif evli olduğu halden kızı elmaslar, kürkler, apartmanla vaadederek onunla evlenmesi için

Bir doktorumuz sun'ı

— Aman doktor,

hiç farkı yok!

durum!

andırmaya çalışıyor... Bu durum-
la zavallı kızı bu yılanın yanında
nasıl bırakıp uyuyabilirim, söyle na-
al bırakabilirim?...

Romancının karısı sükunetle sor-
du:

— Bu yazdığın romanın kahrama-
nı kaç yaşında?

— Yirmi dört yaşında...

— O halde elektriği söndür de gel
atalım. O bu işin içinden nasıl çı-
racacağını bilecek yaştadır!...

e taktı. — Gazeteler —

Kadın ve aşk

Cehennem, kaldırımları kadın-
ların dillerinden yapılmış bir
yerdir.

Kadınlar, kalbe feda ettikleri
ni iz'andan çalarlar.

Aşk, sevdiğine bakar, fakat
görmez!

Erkekler daima bir kadının ilk
aşkı olmayı isterler, kadınlar ise
bir erkeğin son aşkı olmayı ümit
ederler.

Bir kadın ne kadar aptal olur-
sa olsun, aşkın her şeyini anlar.
Bir erkek istediği kadar zeki ol-
sun aşkın yarısını bile hiçbir za-
man bilmeyecektir.

İntikam

Şehrin islek bir yerinde bulunan lokantanın sahibi, üstündeki diş-
ginin muayenehanesinden gelen gürültü ve feryatlardan şikâyetçi idi.
Nihayet bir gün yemek listesinin altına şunları yazdırdı:

«Lokantamızın halis tereyağı ile pişirilen nefis yemeklerini tadan-
lar memnun kalır ve üstümüzdeki dişçide henüz diş çekirmiş veya te-
davi olmuş dahi olsalar bütün ıstırapları dinler, neşeleri yerine gelir.»

Buna fena halde canı sıkılan dişçi, muayenehanesinin beklleme sa-
lonuna şöyle bir levha asar:

«Yaptığım dişler emsalsizdir. Ve altımızdaki lokantanın pişirdiği
etleri çiğneyebilecek kadar çok sağlam ve kuvvetlidir!»

— Yooo, girmezseniz darılırım.. Karımın arkadaşı benim de
arkadaşım sayılır!

Villâ

İki sık genç kız arasında:

— Babam, deniz kenarında, çok güzel bir villâ yaptırdı..

— Benim babam da öyle bir villâ yaptırdı.

— Ama bizim villânın her tarafı gül...

— Bizimkinin de her tarafı ipotek!...

Öyle ya...

Doktor, hastalanmış olan bir sarhoşa:

— Artık tehlikeyi atlattın, der, fakat bir daha içme, ölürsün!

Sarhoş der ki:

— İçmiyecek olduktan sonra yaşamaklığım neye yarar?

birer tane daha!

Kabahat Sizde BEYİM

H IRSİZ istedikten sonra girecek yer mi yok? Kapıdan girer, pencereden girer, olmadı duvarı deler girer! Fakat her meslekte olduğu gibi, hırsızın da şanslı vardır, şanssız vardır. Kimi önemsiz bir vatandaşın, kimi de önemli bir kişinin evine girer. Önemli kişinin evine giren bir hırsızın şansı hiç yok demektir. Çünkü üç gün sonra yakalanır, anasından emdiği burnundan çıkartılır! Ama bir dargelirlinin evine giren hırsız, şansı ile ne kadar övünse azdır!

Ankara'daki halamı ziyarete giderken, bunların hiçbirini düşünmüyordum. Çoluk çocuk hazırlandık. Pencere, sıkı sıkı kapadık, balkon kapısını, mutfak kapısını tekrar kontrol ettik, iki parça eşyama son bir defa daha baktıktan sonra, «Ya Allah» deyip, sokak kapısını çektik!

Güzel bir bayram gezmesi olacaktı bu. Ben, halamla karşılaşmamızın heyecanını karşılamadan duyuyorum, neş'yle çocuklara baktığımda, karımın somurttuğunu görüyorum.

— Yahu neyin var senin? Gezme ye mi gidiyorsun, ölüme mi?...
— Sus Allah'ışına, diyor. Aklına kötü şeyler geliyor. Ya evimize hırsız girerse?...

Kadın milleti değil mi? İçine vesvese düşmeye görsün... Yok efendim evi boş bırakmak hiç doğru değilmiş, şehir aşırı gezmelere gitmek bizim gibilerin neyine imiş, bir yığın «miş miş de miş miş»!

Yahu, diyorum, hırsız neden bizim eve girsin? Altınımız desek, altınımız yok. Gümüş takımlarımız desek, gümüş takımlarımız yok. Alsa alsa beş yıllık maaşımdan kesilen Tasarruf Bonoları ile yerdeki eski halıyı alır ki, bu da her halde onların meslek ahlakına sığmaz!

Hanım cesaret vermeye çalışırken, benim içime de bir kuşku düşmedi mi? Bir haftayı nasıl geçirdiğimi, kimlerle konuşup, kimlerle yapıp içtiğimi biliyorum! Hele dö-nüş, bir alem! Otobüs hızlandıkça, yol uzuyor! Neyse uyuya uyuya yolu bitirdik, bizim sokağa adım atar at-maz komşunun küçük kızından da müjdeyi aldık: Bir gün önce bizim eve hırsız girmiş!

Hanım yaygarayı bastı!

— Ben sana, böyle zamanlarda ev boş bırakılmaz dememiş miydim? diye bar bar bağıyor!

— Yahu sus, elâleme rezil olacağız!

Ashında, rezil olacağımızı kadar ol-muştuk bile!... Biz önde, mahalleli arkada, daldık eve! Daldık ki, halı desek, halı yok! Eski elbiseler de-sek, takımıyla gitmiş! Tasarruf Bo-nolarının yerlerinde yeller esiyor!

Komşular üşüştüler başıma... Biri: — Hemen karakola gidin, diyor.

Bir başkası:

— Hiç bir şeye el sürmeyin ki, parmak izleri kaybolmasın, diyor. Derdine mi yanarsın, komşuların kendilerine fazla geldiği için bize hi-be ettikleri akılları mı toplarsın? Yalnız kalınca karım:

— Koş karakola, dedi. Bunu ya-pan kimse cezasını çeksün ki, başka-larının canını yakmaya kalkmasın!

Karımın zorlamasıyla mı, soyul-manın verdiği şaşkınlıkla mı bilmi-yorum, gece yarısı semt karakoluna gidip başımıza gelenleri anlattım. Dinleyen memur, elinde başka bir şey gelmediği için sordu:

— Evde kimse yok muydu?

Utana sıkıla cevap verdim:

— Yoktu.

Adam bizim iyiliğimiz için bozul-du:

— Yahu sizde akıl yok mu karde-şim? Hırsızların kol gezdiği bir de-virde, hiç ev boş bırakılır mı?

Bir «Lâhavle» çekip yeniden sor-du:

— Kaçınıcı katta oturuyorsunuz?

— Alt katta efendim.

Başladı sinirinden tırnaklarını ke-mirmeğe...

— Hey Allahım, şu halkımızın ca-hilliğine bak! Hem alt katta oturun, hem evi boş bırakın, olacak şey mi bu?

«Alt katta oturduğumuzun sebebi, kirasının ucuz oluşu» desem, gene kızacak. Hiç sesimi çıkartmadım. Sordu:

— Pencerelemeniz demirli mi?

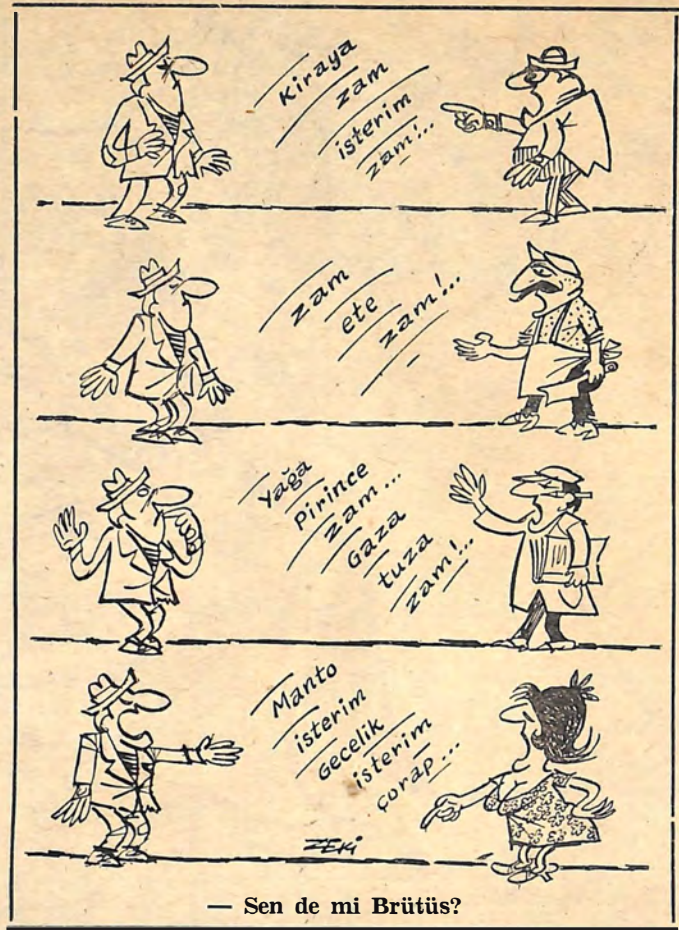
— Hayır efendim.

— Köpek besliyor musunuz?

Bu adam garanti benimle dalga geçiyordu:

— Yok efendim nerdeee?... Biz kendimizi zor besliyoruz!

— A, olmaz bu! diye yerinden fı-r-

ladı. Tedbirsizliğin bu kadarı ol-maz! Alt katta otur, pencerelere de-mir taktırma, köpek besleme, evi boş bırakıp gezmelere git, sonra da, «Efendim ben soyuldum» diye kara-kolun kapısına dayan. Eviniz biz mi soyduk yani?...

Hırsız mı arıyor, hırsızdan mı duramıyor bilmiyorum, fır fır dönü-yor odanın ortasında! Biraz korku-dan, biraz utançtan durduğum yer-de büzüldükçe büzüldüm. Bütün ka-bahatin bizde olduğunu bileydin, karakola gelir miydin? İçime bir korku düştü. Ya, «Evi yalnız bırak-makla, hırsız sen baştan çıkarmış oldun arkadaş» diye, yaka paça be-ni içeri atmaya kalkarlarsa?... Ben bunları düşünürken, yeniden gürl-e-di:

— Tabii evin boş kalacağını kara-kola da bildirmediniz değil mi?

Rengim bir tuhaf oldu:

— Affedersiniz, dedim, kabahatimi kabul ediyorum, şikâyetimi geri alıyo-rum.

Geçti makinenin başına:

— Olmaz, dedi, madem ortada bir hırsızlık var, şikâyetini sen geri al-san, kanun hırsız bırakmaz! Kabahat sizin ama, biz gene vazifemizi yapmış olmak için bir zabıt tuta-lım.

İki buçuk yıl geçti üstünden. Allah bilir, tutulan zabıt bile okunmaz ha-le gelmiştir. Hanım ara sıra:

— Git şu karakola da, hırsızın bu-lunup bulunmadığını bir sor baka-lım, diye sıkıştırır.

Kadın aklı... Kabahatin bizde ol-duğunu, polisin elinden yakarmı-o gece nasıl kurtardığımı ne bilir?

Nahit ERUZ

Reklâmınızı gazete ve dergilerle
değerlendirin!

BASIN İLÂN
KURUMU

Yurt içi ve yurt dışı reklâmlarınız için hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK:

Cağaloğlu Türkocağı caddesi No 1 -İstanbul

Telefon : 276600 - 276601

Telgraf adresi : BASIN KURUMU

Adami miz CEYMİS BONT

14

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 11 —

— Allah bunu önceden kadın yapmağa karar vermiş, ama tam işin ortasında kaymış, erkeğe döndürmüş, derdim.

Bir keresinde anama sormuştum:

— Bu köse Bekir evli mi? diye. Anam:

— Hüs ulan, şimdi duyar da, bizim bulguru en sona atar, dedi. Köse, her zaman öğünür durdu:

— Ben erkeğim erkek... Öyle avrat değilim sizin kocalarınız gibi.

Kadınların kaldıramadığı çuvaları, o bir silkeleyişte omuzuna atar, tütü-süz bacıklarını titrete titrete çıktığı

üç tahta merdivenden sonra, buğdayı tekneye boşaltırdı. Sonraları bir şeyler daha duymuştum: Bir kürt gelini vardı köyümüzde, yüzü siyah dövme, kırmızı yanaklı bir Kürt gelini. Güya bu Köse, bu kadını bir seferinde kandırmış da, değirmenin arkasındaki odaya götürmüş.

Ama, anam da, diğer kadınlar da Köse'nin Kürt gelinini değil, Kürt gelininin Köse'yi kandırmasına inanıyorlardı.

— Ne azgın avratır oool... Bin belâya uğrayasaca da, yedi döşek yırtasaca. Ne istedin Allahın Köse

sinden. Zaten vurmuş Allah vuracağı kadar...

Zavallı Köse'ye bir eziyet etmiş, bir eziyet etmiş ki, Köse Bekir topu topu bu Kürt kızıyla bir kere yatmış halde, bir yıl belinl doğrultamamış zavallı... Bir keresinde, Eme nene, anama derken duymuştum:

— O avrat, adamı sıkıttı mıydı, bi daha hayretmez. O, ya çont (felç) olur, ya beli gırılır...

Değirmene giderken hep bunları düşünüyordum... Yıllar vardı ki, bu değirmenin kapısından içeri adım atmamıştım. Unumuzu, bulgurumuzu, önceleri anam, sonra İsa götür-

müştü değirmene... Şimdi sıra bendeydi... Ben de evlendikten sonra sıra Musa'ya gelecekti...

Köse Bekir, beni görür görmez: — Sıranı niye lan İsa'ya verdin? dedi.

Başımı salladım:

— Olsun, dedim.

— Heç olsun olur mu lan? İnsan ne demiye gelir dünyaya?... Savan getirdin mi?

— Getirdim.

— Öyleyse al buğdayı, değirmenin arkasına get de oraya ser... Yalnız şöyle bi kenara ser ki, işler kolay olsun. —Göz kırptı— Sona üzerine buğdayı döker beklersin.

Değirmenin arkasına geçtim. Meydanlıkta, ıktı yaşlı kadın, üç de kız vardı. Savanı sererken, kızlara şöyle bir göz attım. Üçünü de bilir, tanırdım. Hiçbirini gözüm tutmadı. Biri çocukluktan sağdı, top patlasa duymazdı yanında. Ötekinin yüzü çiçek bozuğuydu. Üçüncüsünün hiçbir kusuru yoktu ama, olasıya çirkindi. Tavlamak için, yeni kızlar beklemekten başka çare yoktu. Köse, genç irisi bir köylü kızı gibi kırta kırta geldi yanıma:

— Nasıl, bu kızlarda iş yok değil mi? diye sordu.

— Yok, dedim.

— Üç güne bir beş tas buğdayla gelirler buraya ama, bir hayır sahibi çıkıp da bu kızları kaçırmaz. Gel get, evde kalacaklar. Anaları bile ümitlerini kesmişler. Öteki gün, şu çöpür kızın anası bana ne dedi biliyon mu? Bir değirmen az geliyor bu köye dedi. Ben de, bir değil ya, on dene değirmen daha olsa senin bu kızını kaçırın olmaz dedim. Nasıl eyi demiş miyim?

— İyi demişsin.

— Kızın suratı aynı kırık leblebi gibi. Kim kaçırır bunu? Utanmaz avrat, ne dese beğenin? Halt etmişsin sen, dedi. Acaba şu koca köyde, benim kızımın eline su dökecek kız var mı? dedi. Oşt, eline su dökecek kız yokmuş.

Tız bir kadın kahkahasıyla çınlatıyordu meydanı Köse:

— Eline su dökecek yokmuş... Ulan senin kızının eline işemezler bile...

Çöpür kızın anası bizden tarafa ters ters bakıyordu. Köse'nin neyi anlattığını tahmin ediyordu zahir...

O kadar kızıyordum ki şu anda kendime... Niçin, bir kerecik olsun bugüne dek buraya gelmemiştim? Arap İmam'dan mı korkmuştum, anlattığı şeylerden mi, yoksa okuduğum şeylerden mi?

•Her kim ki, bi nâmahreme yan gözle bakacak olursa, ol kişinin öteki dünyada gözleri avucuna akar...•

Gözümü avuçlarımda içinde düşündüm. Her halde bundan daha kötü olmazdı... Öteki dünyada ne işe yarayacaktı göz? Cennetliksen huri kızları, cehennemliksen ateş!... Katran kazanının içinde gözü n'edeydim ben? Huri kızının yanında gözü ne yapaydım ben?...

TAŞIMA
GÜCÜ
EN
FAZLA OLAN
LASTİK

NAMIK BAYIK P 4

TÜRK PIRELLİ TİCARET A.Ş.

(Ak.: 47)

— Bekir emmi, buraya başka kızlar da gelir mi?

— Çok gelir amma, eyisi gelmez. İçime bir kurttur düştü. Demek ki gelecek olanların hepsi de, şu üç kız gibi, kördüler, topaldılar, çopurdular...

— Ama, dedi Köse, İriza'nın gızı gelirse, gızdır ha!...

— Hangi Rıza'nın?

— Potuk Rıza'nın...

Duyduğum bu kızın ismini. Hat-tâ, bir kere de görmüşüm. Ufacık, tefecikti ama güzeldi.

— Başka delikanlılar da gelir mi?

— Gelmez olur mu oğlum heç, gelmez olur mu? Alıcısı gelir, satıcısı gelir. Burası hayvan bazarından beterdir. Bak işde, —deminki kızları gösteriyordu— üç dene inek. Bunlar inekten de rezildir ha!... İnek heç olmazsa yılda bi doğurur, ama bunlar tarlayı sulak görmesinler, dokuz ayı sektirmezler namussuzum. Üstelik inekten de çok yerler...

Öteden, sağır kızın anası seslendi:

— Bekir ağa, bizim buğday gurdul...

— Lâftır ha, dedi Köse. Şimdi, getir atalım tekneye desem, dinleme Allahıma yerinden gıırdamaz. Gahbe, sırf sesini duyurabilmek, senin dikkatini çekmek için çıgırıyor...

O tarafa bakmadım bile. Köse yanından gitti. Biraz sonra bir koca karıyla, iki kız daha geldi. Onların arkasından Çerçi Kâmil'in oğlu Abdurrahman geldi. Omuza boş bir çuval vardı. Beni görünce:

— Ulan imam, sen de mi başladın hoşbeşe? diye sordu.

Güldüm:

— Biz insan değil miyiz?

— İmamlar pek insandan sayılmazlar da...

— Neden?

— Neden olacak, her şey için günah derler. Günahın küllüsünü de kendileri işlerler. Palavraya gelince, keseleri boldur zırtoların...

— Fakirlerin evlenme yeri burası...

İçini çekti:

— Heye dinini imanını şansı, heye... Baban zengin olsa, gider ister, davıllı zurnalı düğünler yapan. Bizim gibiler de, buralarda, değirmen diplerinde evlenecem diye ardı guş bişirir...

— Sen de mi kız görmeğe geldin?

— Heye. Ama benim dalgam daha başka. Altı aydır bi gızı beğenemedim. Bu gız mı olsun, şu gız mı olsun demekten vakit bulamadım ki.

Ödüm koptu, Potuk Rıza'nın kızı Cennet'ten bahseder diye. Ama ondan hiç bahsetmedi.

— Dinini Allahını... Geliyor kızlar, sen beğeniyon, anası seni beğenmiyor, anası beğeniyor, gızı beğenmiyor. Nerde bulunur lan, üç gönlü bi olsun...

Küfrediyordu boyuna. Aklına esiyor, ne Allahı bırakıyordu, ne dini, ne imanı...

— Allahsız dinsiz konuşsan olmaz mı? dedim.

— Olur, olur amma, Allah istediğin gızı vermiyor ki bana.

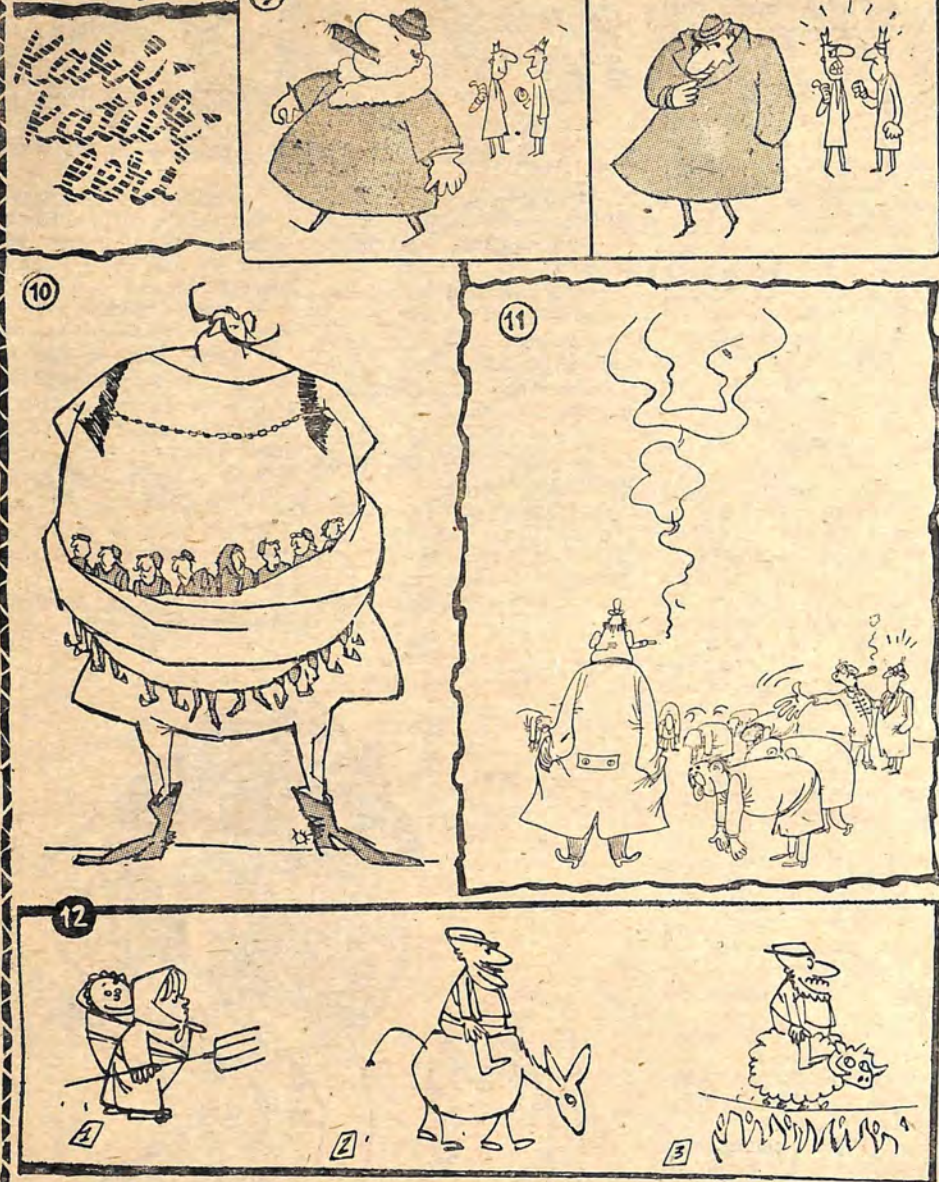
— Kim senin istediğin kız?

— Zeynel ağanın gızı.

— Ulan ne yapacaksın sen o kıızı? İki çuval buğdaydan da ağırdır o. Abdurrahman, iki eliyle göğsünü yumruklamağa başladı:

(Devamı var)

YARIŞMA

Yarışmamız Devam Ediyor

İki hafta önce başlayan Akbaba'nın büyük ikramiyeli karikatür yarışmasının üçüncüsünü neşrediyoruz:

1 — Cumhuriyet kuşağı 16 karikatürümüzün onaltı karikatürünü, dört hafta sıra ile dörder dörder yayınlayacağız.

2 — Karikatürlerin altlarında imzalar ve mevzular bulunmayacaktır.

3 — Dört hafta sonra, 16 karikatürün neşri tamam olunca, beşinci hafta da bu karikatürlerin lejantların hep bir arada yayınlayacağız. Yarışmaya katılanlar, bir kağıda: Hangi karikatürün hangi karikatürcüye ve hangi lejantın hangi karikatiire ait olduğunu yazacaklar ve hepsini birden (Akbaba, Yarışma Servisine) göndereceklerdir.

Hangi karikatürün hangi karikatürcüye, hangi mevzuun hangi karikatiire ait olduğunu doğru bilenler arasında çekilecek kur'ada:

Birinciye : 1500 TL. İkinciye : 1000 TL. Üçüncüye : 500 TL.

10 OKUYUCUMUZA 100 ER LİRA

Beş okuyucumuza :

Meşhur gömlekçi Martino'dan :

Birer kravat..

Beş okuyucumuza :

Meşhur gömlekçi Martino'dan :

Birer gömlek..

5 Nisan çarşamba sayımızda çıkacak son dört karikatürden sonra, 12 Nisan çarşamba sayımızda bu 16 karikatürün lejantları yayınlanacaktır.

Yarışmamız için, 22 Nisan cumartesi gününe kadar bir zaman ayırıyoruz. Bu müddet içinde gönderilecek cevaplar, yarışmaya katılacaktır.

SARIŞIN, kıvrak, genç ve güzel bir kız olan doktor Rosa, ruh ve sinir hastalıkları kliniğindeki görevinden yorgun argın döndü. Yeniden hasta kabul edebilmek için dinlenmeye ihtiyacı vardı. Bir sigara yaktı, muayenehanesindeki yumuşacık divana uzandı.

İşi zordu. Yeryüzündeki pek çok meslek arasından, bir genç kız için en yıpratıcı olanını, ruh doktorluğunu seçmişti kendisine. Yoruluyordu ama, memnundu hayatından. Nasıl memnun olmasın; meslekte henüz senesini doldurmadığı halde ünü hızla yayılmış; ismi, en tanınmış doktor isimlerinin arasına katılmıştı! İşte masasının üstünde duran sosyete gazetesi... İşte kendi resmi... Hem de birinci sayfada!... Gazetenin, büyüklük kompleksinden kurtardığı mes'ul müdürüyle çekilen fotoğrafı... Altında bir sürü de övgü sıralanmış!

Küçülen sigarasını tablaya bastırdı. Yorgun yüzünü, mutlu bir tebessüm aydınlattı. İnsanlara hizmet için kazanılan yorgunluk, tatlı bir şeydi. Fakat muayenehanesini, bekleme salonundan ayrıran kapının yerinden sökülürcesine açılması, o an hiç de tatlı gelmedi. Güzel doktor toparlanmaya bile vakit bulamadan, genç bir adam daldı içeri! Yarı deli hastaların garip davranışlarına artık alışmış olan Rosa, şaşırmadı. Son derece sakin bir sesle sordu:

— Buraya girmek için kimden izin aldınız?

Yabancı, ateşli bir sesle:
— Hiç kimseden, dedi. Ama, daha fazla bekleyemezdim. Hemen görmem gerekiyordu sizi. Açıklamak istediğim mesele çok önemlidir de...

— Buyrun, çekinmeden anlatabilirsiniz. Neyiniz var?

Zaten sormasa da söyleyecekti adam. Susacak gibilerden değildi. Bir solukta sıraladı:

— Nakit yüz milyonum, ayrıca üç apartmanım, bir petrol kuyum, bir şatom, Kot d'Azür'de de iki villâm var!

Güzel doktor, «İşte büyüklük kompleksine kapılmış bir hasta daha» diye geçirdi içinden. Böyeleri nasıl davranması gerektiğini pek iyi biliyordu.

Belli etmeden hastasını incelemeye başladı. Adamın büyük, dört köşe, kırk yaşından biraz fazla gösteren, ateşli bir yüzü vardı. Bakışları vahşi, hareketleri haşın, kıyafeti düzensizdi. Davranışları kadar, kendi kendini övüşü de mânâlıydı.

Karşısındakine güven veren bir sesle:

Bir defa

Kırk kişilik büyük bir orkestra şefiydi. Bir de şantözü vardı. Bir konser turnesinden döndüklerinde karısına itiraf etti:

— Sevgilim... Onbeş senelik evliyiz ve ilk defa olarak bir hatâ işledim... Seni aldattım. Bir tek defa, şantözümlü...

Karısı:
— Mademki itiraf ediyorsun, ben de bir hatâ işlediğimi söyleyeceğim: Ben de seni aldattım... Bir tek defa... Orkestranla...

Korkunç Bir Utanlık

— Oturunuz, dedi. Gösterilen yere oturdu adam. — Durumunuzun farkındasınız değil mi?...

Yüzünü bir ümitsizlik bulutu kaplayan adam, utançla:

— Ah evet, diye inledi. Ben bir deliyim galiba!...

Hastayı önce iyileşeceğine inandırmak şarttı:

— Cesur olunuz, dedi. Henüz her şey bitmiş sayılmaz. Bir çok geçirmiş olmalısınız.

— Hayır, bir gazete okudum.

Güzel doktor, şimdiye kadar çeşitli sebeplerden aklını oynatmış görmüştü ama, gazete okurken tozutanına ilk defa rastlıyordu.

— Yaa, dedi, çok ilginç. Konuşmalarından anlaşıldığına göre, hastanın durumu gitgide kötüleşiyordu. Gizlice fişini doldururken sordu:

— Pekii, ihtiyaçlarınızı kim karşılayacak? Aileniz var mı?

— Hayır, bekârim. Hem böyle si sizin için daha iyi değil mi?

— Nisbeten daha iyi tabii... Hiç olmazsa sık sık rahatsız edilmezsiniz. Fakat...

Adam, yalvarırcasına sordu:

— Evet, fakat?...

Klinikte yatmanın bir sürü masrafı olacağını nasıl söylesindi?

— Hiç, dedi. Bir an tereddüte kapıldım da...

— Tuh utanmaz... Sen bu eve yemek pişirmeye değil, iş pişirmeye gelmişsin!

— Hayır, tereddüt etmeyin, diye yalvardı adam. Her şeyimi, kaderimi bile ellerinize bırakıyorum! N'olur kararınızı verin. İsterseniz durumumu bir kere daha anlatayım: Nakit yüz milyon liram, üç apartmanım, bir petrol kuyum, bir şatom, Kot d'Azür'de de iki villâm var!

Rosa, hafifçe başını salladı. Her şey meydandaydı artık. Deli değil, bir zirdeli ile karşı karşıyaydı! İşte!... Kollarını açmış, üstüne üstüne geliyordu! Olanca gücüyle alârm ziline bastı, zile basmasıyla de beyaz gömlekli iki dev kapıda belirdi! Zavallı adam: — Ben bir milyonerim! diye bağıra dursun, deliler koğuşuna taşınmıştı bile!

Rosa ertesi sabah, telefon zili'nin acı acı çalışıyla uyandı. Telin öbür ucunda, tımarhane müdürü vardı:

— Günaydın doktor, dedi. Korkunç bir yanlışlığı haber vermek için rahatsız ettim sizi. Dün, «Delidir» diye yaka paça bize yolladığınız adamı hatırlıyor musunuz?

— Evet.
— İşte o adamın deli değil, çok forslu, çok zengin biri olduğu meydana çıktı! Hemen özür dileyip, serbest bırakmamız gerekiyor!

— Fakat nasıl olur, pekâlâ delidir! Bir çare bulmam için muayenehaneme kadar gelip, kendi açıkladı durumunu!

— Evet, deli olmasına deli ama, sadece bir aşk delisi! Sosyete gazetesinde çıkan resminizi görüp âşık olmuş, bütün servetini ayaklarının altına serip, size evlenme teklifinde bulunmak için muayenehanenize gelmiş!

Duyduklarından şaşkına dönen Rosa, bu korkunç yanlışlığı düzeltmeliydi. Akıllı geçinen hiçbir kız, böyle bir talih kuşunu kaçırmak istemezdi! Tatlı bir heyecanla:

— Onu görmem lâzım, diye inledi. Lütfen kendisine haber verin, hemen geliyorum!

— Nasıl isterseniz doktor, dedi tımarhane müdürü. Fakat ne yazık ki, ziyaretinizin hiçbir şey yapamayacağı!

Rosa, boğulur gibi sordu:
— Neden?...

— Akşamdan beri, «Bekâr kalmak istiyorum, hiç kimse beni zorla evlendiremez!» diye bağırıyor da, ondan! Çünkü dün akşamki emirlerinizi dinledik, gerçek bir deli diye alelacele tedavi ettik!

Michel Beret'den
çeviren :

Hülya AKKAYA

Yardım

İane toplayan kadınlar bir apartmanın kapısını çaldılar. Kapıyı açan babacan tavırlı adam:

— Sizi rahatsız ettiğimiz için özür dileriz, dedi. Yaşlılar için bir eser yapmaya çalışıyoruz. Bizze yardım edeceğinizi düşünmüştük. Verebileceğiniz bir şeyler varsa...

Adam başını salladı:
— Tabii, zevkle. Size kaynakmam vereceğim.

Milletler Gülüyor

Centilmenlik mi?

Çiçeklerle süslü gayet güzel bir sofranın başında oturuyorlardı. Gaeta yanındaki Markiz'e baktı, baktı ve:

- Güzel Markiz, güzel gözleriniz beni aşktan öldürecek, diyerek elini öptü.
- Markiz, tatlı bir gülüşle:
- Ne espri, dedi. Bu güzel sözleri de nereden bulursunuz?
- «Centilmen Burjuva»nın kitabında yazılı bunlar...
- Ah, evet, Stendhal'ın bir romanının ismiydi bu değil mi?
- Zannetmem. Moliere adlı biri galiba.
- Tanımam.
- Cahilliğiniz bile sevimliliğinizi tamamlıyor Markiz.
- Ve yeniden elini öptü.
- Ne centilmensiniz Gaeta!

- Biz ailece böyleyizdir. Babadan oğula geçer bu meziyetimiz. Güzel bir kadın görünce kur yapmadan duramayız.
- Bizler için bir tehlikesiniz desenize?
- Aşk galip geldikten sonra dünya umurumda değil.
- Yine Markiz'in eline bir öpücük kondurdu.
- Çapkın! Ne zaman mâkul yaşa geleceksiniz?
- O yaşı gelmişim ama siz bana onu kaybettirdiniz.
- Neyi kaybettiniz? Yaşı mı? Mâkul olmayı mı?

Gaeta heyecanla:

- Yaş ve akıl!
- Dedi. Ve Markiz'in gözlerinin içine bakarak ilâve etti:
- Sizin yanımda onaltı yaşındayım. Deliyim!...
- Markiz'in elini öptü. Genç kadın öfkeli bir sesle:
- Uslu olunuz bakayım, dedi. Yemeğin başından beri belki on defa elimi öptünüz.

Gaeta Markiz'in elini bir kere daha öperek:

- Onu da şimdi izah edeceğim Markiz, bana peçete koymayı unuttuysanız da...

— Kadın işçilere karşı o kadar cömerttir ki, insan bir dediğini iki edemez!

Kahraman

Bir İngiliz seyyah grubu, gemileri batarak ıssız bir adaya düştüler. Beraberlerinde de çok sevdikleri papağanları vardı.

Bir ay sonra yiyeceklerinin hepsi bitmiş ve açlıktan bitkin bir hale gelmişlerdi. Hepsi papağana garip garip bakmaya başladı. İki gün sonra da tahammülleri kalmadı ve büyük bir ateş yaktıktan sonra papağana tatlı bir tebessümle:

— Coco, çabuk buraya gel, diye seslendiler.

Papağan büyük bir kahraman edasıyla İngilizlere yaklaştı ve:

— Kabul ediyorum, ama artık bana Jeanne d'Arc ismini veriniz!

Özür...

Lokantada, masada oturup yemeğini bekleyen genç, garsonun pırzolasını tabakla beraber tuttuğunu görünce:

— Pırzacağınızı etimin üstünden çekseniz olmaz mı? diye çıkıştı.

Garson:

— Aman efendim, dedi. Onu üçüncü defa düşürmemi mi istiyorsunuz?..

İki film

Genç bir yıldız namzedi film çeviriyordu. O gün aynı sahneyi oniki defa tekrar ettiler.

Rejisör:

— Şunu unutma ki iki filmi bir arada çeviriyorsun.

— Nasıl iki filmi?

— İlk ve son filmi.

Yılbaşı hediyesi

Yılbaşının ertesi günü küçük Jean-Louis arkadaşı Paul ile oynamaya gitmişti:

— Yılbaşı hediyesi olarak sana neler verdiler? diye Paul sordu.

— Her sene verdiklerini.

— Her sene neler veriyorlardı?

— Bir futbol topu ile sapan.

— Her sene aynı hediye al-mak hiç de hoş değil. Bunları aynı adam mı veriyor yoksa?...

— Evet. Babam veriyor...

— Pek! Babam ne iş yapar?

— Camcidır.

Deneme

Küçük oğlan manavın önünde ki portakalları seyrediyordu. Manav dükkandan çıkarak:

— Ah! Görüyorum ki portakallarımı çalmayı denemek istiyorsun?..

— Hayır müsyö. Aksine, onları çalmamayı deniyorum.

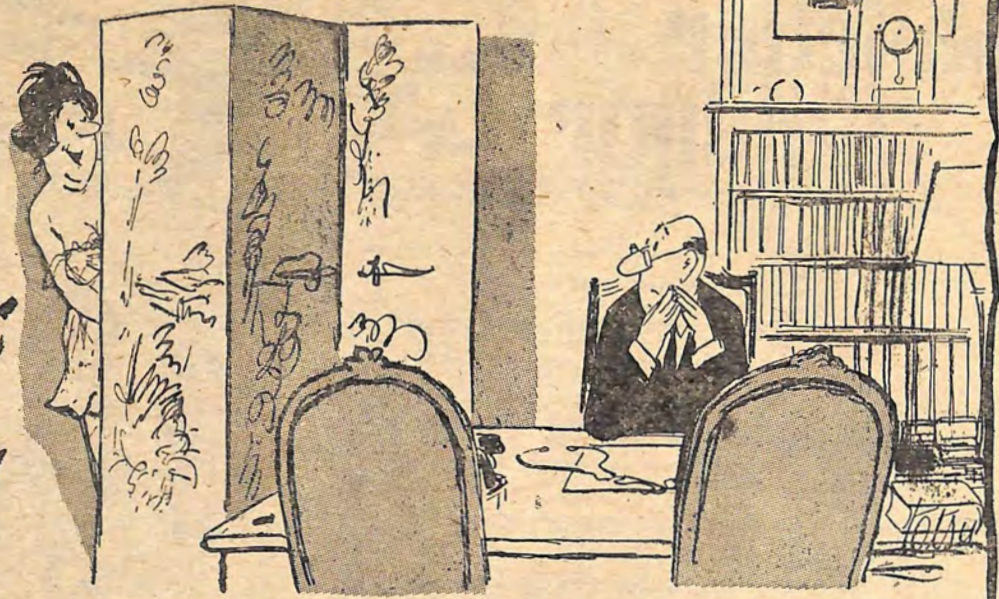

— Biraz terbiyeli ol... İnsan karısını bir yabancıyla yanında azarlamaz!

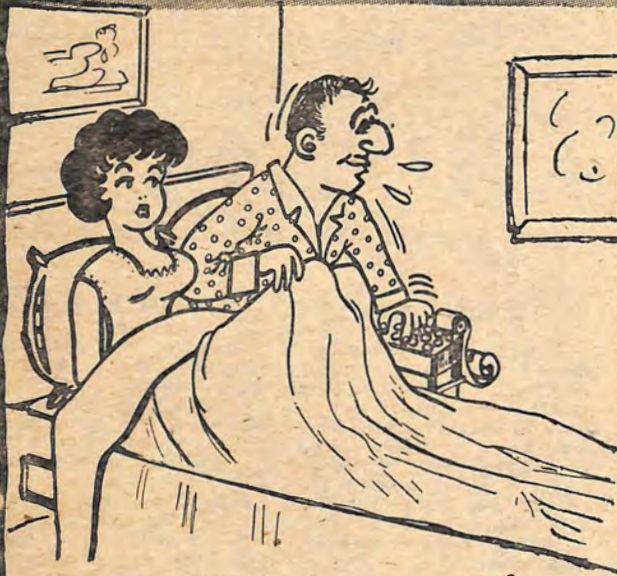

Kral — Sizi arıyorlar!

Dünya Karika Tülekci

-DOKTORCUM, YARIM MI SOYUNAYIM, YOKSA TAMAMEN Mİ?..

GELİN - KUZUM BU HESAP MAKİNASIYLE
NEYİ HESAPLAYACAKSIN?

-NİYE GÜLÜYOR O?
-FIATINI ANLAMADI GALİBA!..

1

2

3

4

5

6

7

YAZISIZ HİKÂYE

AKBANK

1967 yılına

1 MİLYAR

Lirayı aşan mevduat ve
109 Şubesi ile girmiştir.

YILIN İLK ÇEKİLİŞİNDE

BİR DEFADA

2 MİLYON

LİRA

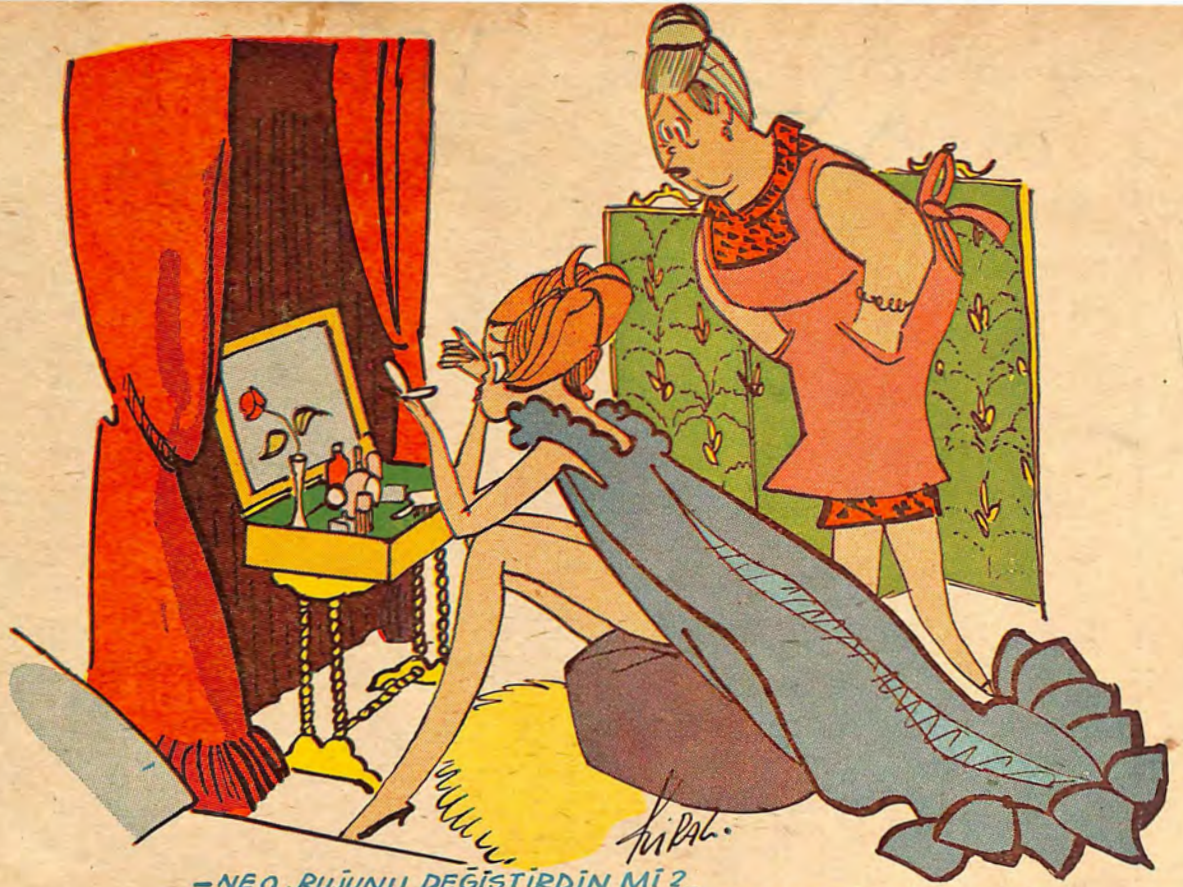
LÜKS APARTMAN DAİRELERİ
ÇOK ZENGİN
PARA İKRAMİYELERİ

Apartman daireleri, kaliteli malzeme
kullanılarak, en temiz işçilikle özel
surette inşa edilmiş kaloriferli parke
ve marley döşemeli tam konforlu
ideal birer aile yuvasıdır.

Paranıza güven, yuvanıza huzur

AKBANK

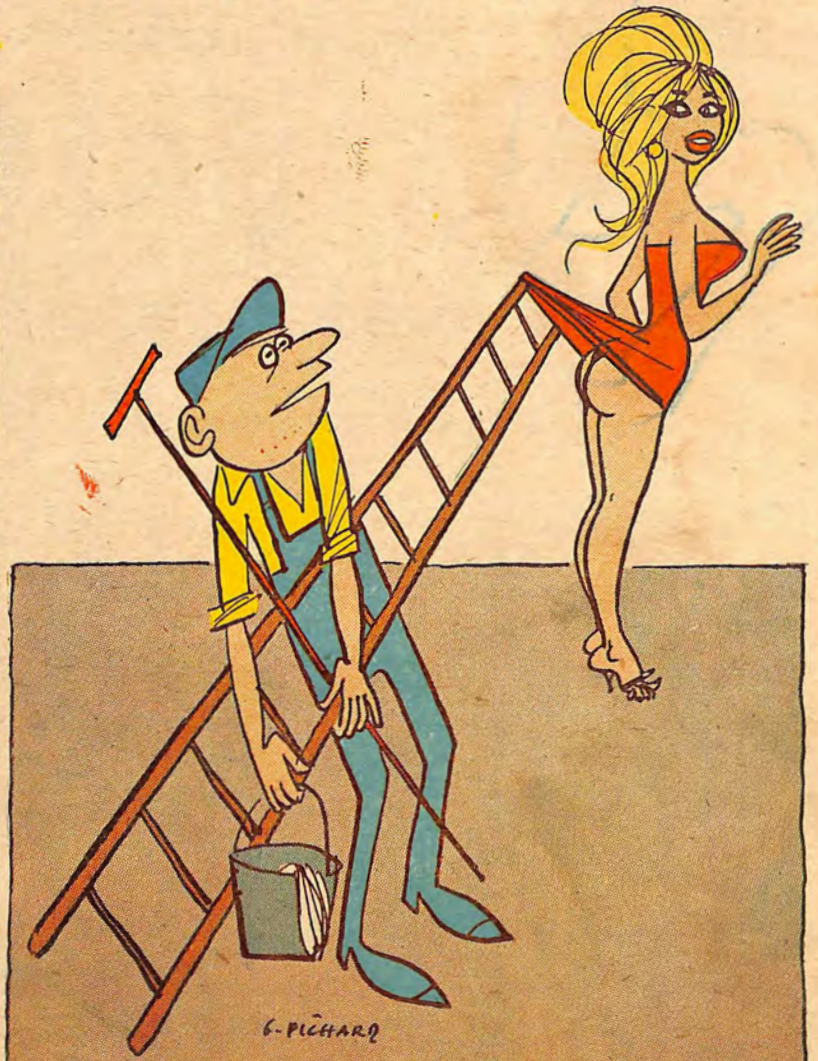
A K B A B A

-NEO, RUJUNU DEĞİŞTİRDİN Mİ?..
-EVET, ERKEKLER BUNUN TADINI DAHA ÇOK SEVİYORLAR!

-ELBET SENİ SEVİYORUM BOP, AMA BÜ-
TÜN SEVDİKLERİMLE NİŞANLANAMAM Kİ...

-BÜTÜN ODALARI SİLDİM, SÜPÜRDÜM, PARLAT-
TIM... BAŞKA BİR ARZUNUZ VAR MI BAYAN?..